REGD. NO. H 18

విడిప్రతి 0-30 పై.

2-8-68 శుక్రవారం

ఫోన్ : 335. స్థాపితం : 1958.

పొమ్మిన సుబ్రహ్మణ్యం

అండ్ సన్సు,

సంతపేట — నెల్లూరు

డీలర్సు: ఇరగా, పోర్టువేరు, రంగులు, అన్నిరకములు టూల్సు, కొంకటివేరు, తూకములు, కొలతలు. మేము అన్ని గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంట్లకు కావలసిన సరుకులు వెంటనే సప్లయి చేయగలము. "AVERY" ప్లాటుఫారం కాటాలు రెడీగాయున్నవి.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 40 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 31

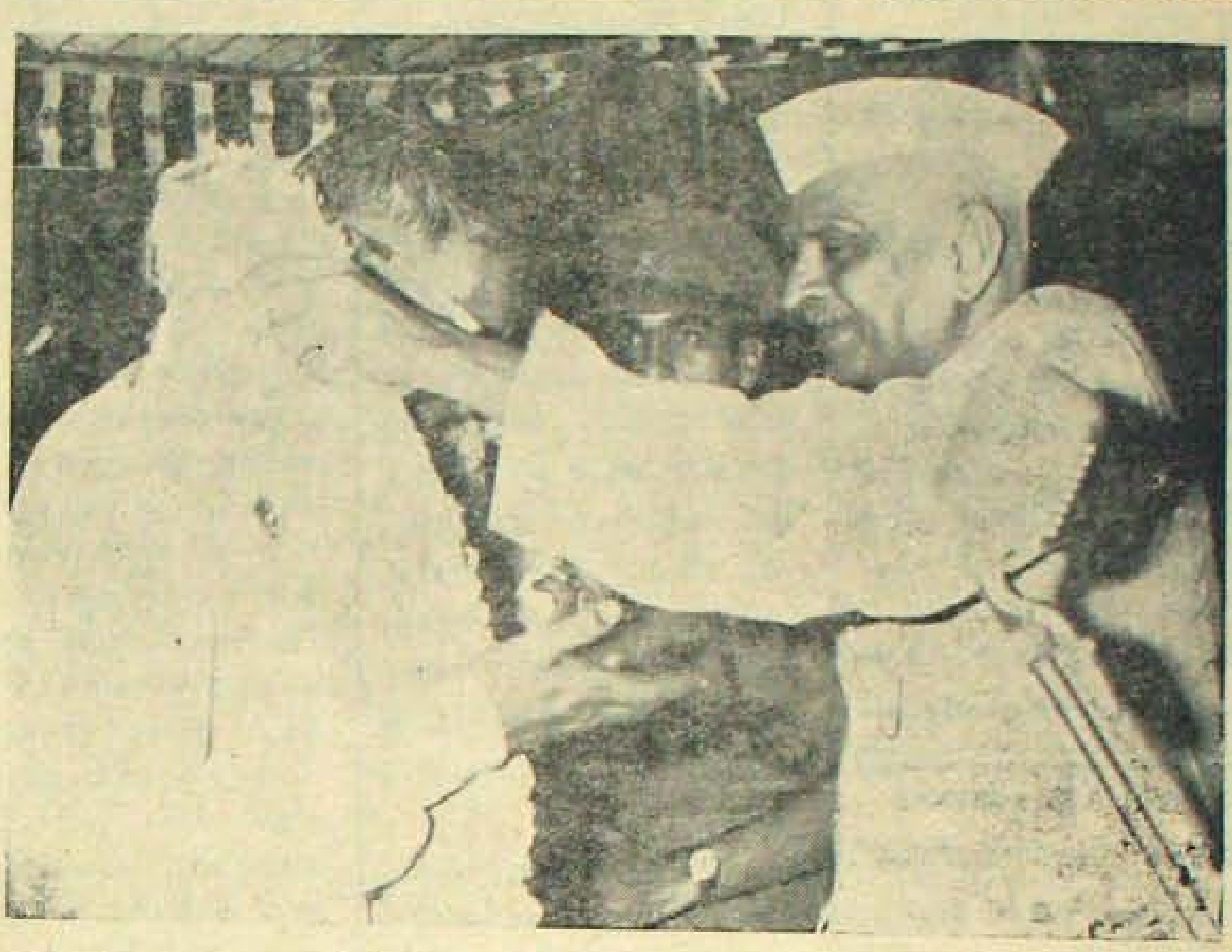
నెల్లూరు
శ్రీ లీలామహల్ లో
3-8-68 తేది
శనివారం నుండి

The Corrupt Ones

ది కరప్ట్ ఒన్స్

సినిమాస్కోప్ కలర్ పిక్చరు

ఎడమవైపు చిత్రం : వాకాడులో శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి 31 ఏళ్ళనాడు సేవాజ్యోతిని వెలిగించారు; ఏటా కొన్నివేలమంది జీవితాలకు ఆ జ్యోతి ఆశాజ్యోతి అవుతున్నది. 31 సంవత్సరాల సేవకు సంకేతంగా జూలై 30 తేది జ్యోతిని వెలిగిస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు శ్రీ ఖండుభాయ్‌దేశాయ్. పైచిత్రం : సేవాజీవి శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిని మాలాలంకృతుణ్ణిచేసి అభినందిస్తున్నారు గవర్నరు.

శాఖల మార్పులు— పలువురిని అసంతృప్తులను గావించి, ఇద్దరిని సంతుష్టులనుచేశారు ముఖ్యమంత్రి!

ముఖ్యమంత్రిగారు ఎట్టకేలకు మంత్రివర్గాన్ని విస్తరించకపోయినా మంత్రుల శాఖలనుమాత్రం పునర్విభజన చేశారు. ఇందులో ఉద్దేశం స్పష్టమే. విద్యామంత్రిగా పి. వి. రామపులుగారిపై విమర్శలు ఒక్క

మా హైదరాబాదు విలేఖరి

ప్రతిపక్షాలకే పరిమితంకాక, కాంగ్రెసు పార్టీవర్గాలనుంచికూడా వినిపించాయి.

రామపులుగారు విద్యామంత్రి కాదని తెలిసినవెంటనే "పీడాపోయింది; అదెక్కడమంత్రండీ!" అన్నాడొక ప్రముఖ ప్రదేశ కాంగ్రెస్ నాయకుడు. నిజానికి ఏ ముహూర్తాన రామపులుగారు విద్యాశాఖ బాధ్యత వహించారోకాని అడుగడుక్కీ ఏదో ఒక దుర్ఘటన జరగడం, మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రికి, ప్రభుత్వానికి అపఖ్యాతి అభాసు కలగడం సంభవించింది.

తెలంగాణా హైస్కూళ్ళలో ఫీజు హెచ్చింపుదగ్గరనుంచి, కళాశాలలలో తెలుగును బోధనాభాషగాప్రవేశ పెట్టడందాకా, అన్నీ విద్యామంత్రి (అప్పటి) గారికి తెలియకుండానే జరిగిపో నారంభించాయి.

విద్యార్థులంతా ఆందోళన చేస్తున్నారు, ఇలా హెచ్చింపు ఎందుకు జరిగిందీ, కారణమేమిటని విలేఖరులు ప్రశ్నిస్తే, "అలాగా, హెచ్చిందారా" అన్నారు మంత్రివర్యులు. ఇక లెజిస్లేటివ్‌కౌన్సిల్‌లో అధ్యాపక ప్రతినిధులు వేసేప్రశ్నలకు, మంత్రిగారి సమాధానాలకు సంబంధమెక్కడా కనిపించేదికాదు.

అయోమయం వదిలింది; ఇంతకాలానికి యోగ్యుడైనమంత్రి (పి. వి. నరసింహారావు) విద్యాశాఖకు లభ్యమయారని విద్యాలోకమంతా సంతృప్తిని ప్రకటించిందంటే అతిశయోక్తి కాదు.

ఇలాంటి సంతృప్తి కార్మికనాయకుల్లో కూడా కనిపించింది. చివరికి కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ కారణంగా ప్రయోజనం పొందిన డా. జా. ప్రెడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ నాయకులుకూడా అలాంటి భావాన్నే వ్యక్తంచేశారు. ఐతే ఒకవిషయాన్ని ఒప్పుకోవాలి. బాపూజీకి శ్రామికశాఖపట్ల అభిరుచి అభిమానం రెండూలేవు. ఆయన మనస్సంతా జనసంబంధశాఖపైనే. జన

—కొరవ 5 వ పేజీలో

ఎంత ఖర్చు! ఎంత తిప్పట!! ఎంత వేస్టు!!!

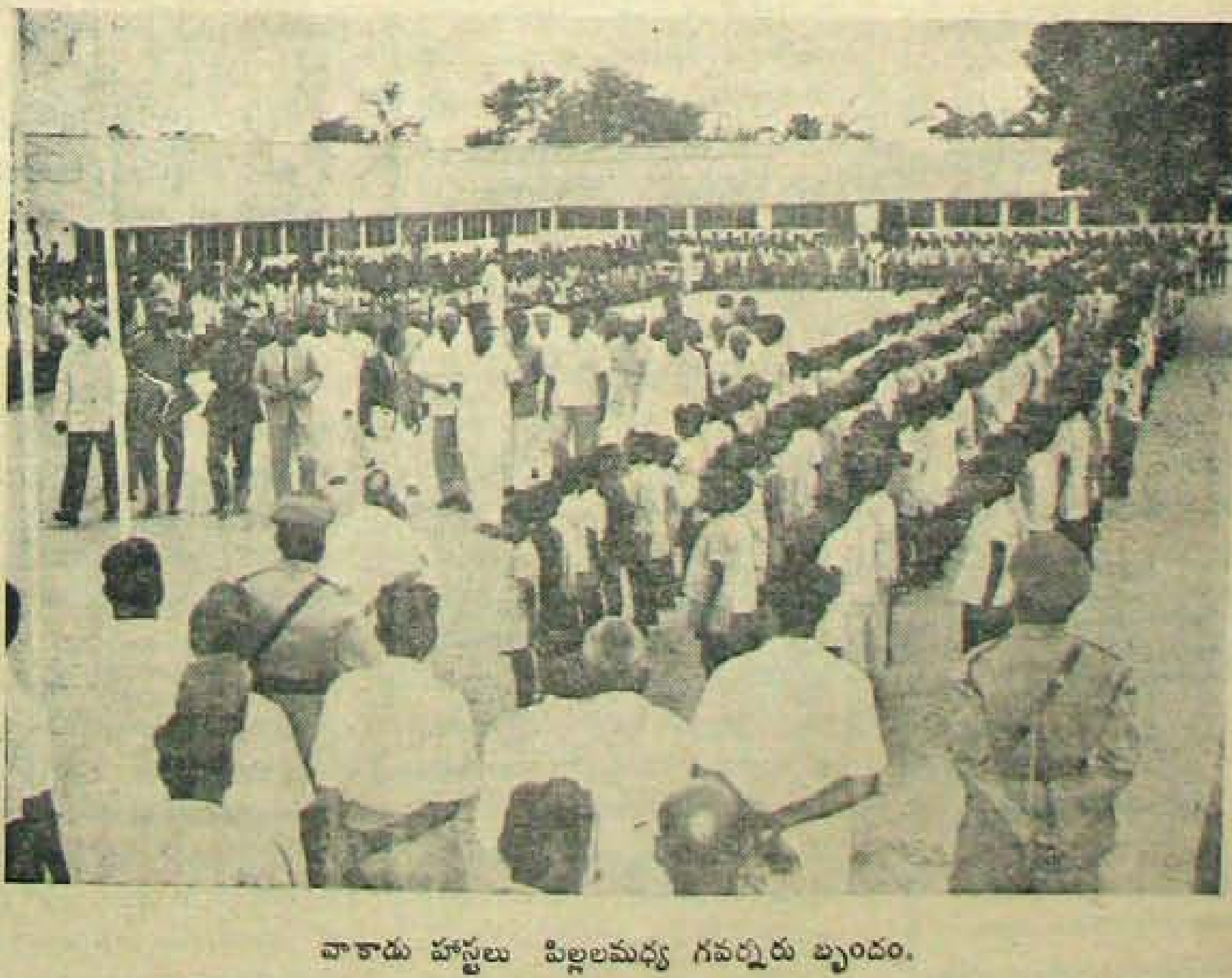
గవర్నరు పర్యటన

29 తేది సోమవారం ఉదయం 9 గంటలకు టంచన్‌గా నెల్లూర్లో కాలుపెట్టిన ఘనతవహించిన మన ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు శ్రీ ఖండూభాయ్ దేశాయిగారు 31 తేది బుధవారం సాయంత్రం 5కి గంటలదాకా విడిదిచేశారు. అంటే నెల్లూర్లో ఆయనగడిపిన మొత్తంకాలం 56 గంటలు. ఈ 56 గంటల కాలవ్యవధిలో గవర్నరుగారికి పట్టుమని 5కి గంటలపాటైనా కార్యక్రమంలేదు- ఈ మిగతా 50 గంటల కాలంలో నాలుగైదు గంటలసేపు ఓడవంటి కార్లోకూర్చొని ప్రయాణం చేయడానికి సరిపోయింది. మిగతా టైమంతా కూడా భోజనం- విశ్రాంతి- విడిది-నిద్రకు సరిపోయినట్లున్నది.

ఈమాత్రపు వ్యవహారానికి ఎంతఖర్చు! ఎంతశ్రమ! ఎంత అట్టహాసం! ఎంతతిప్పట! ఎంతవేస్టు!!

ఎన్ని ప్రభుత్వపు జీపులు, వాహనాలు పెరేడ్ చేశాయి! ఎంత పెట్రోలు ఖాళీ పోయింది! గవర్నరుగారు రైల్లో ప్రత్యేక సెలూన్‌లో కూర్చొని వచ్చారు. గవర్నరుగా రాక్కరేకాదు, ఆయన హిమాలైట కారికి

—కొరవ 4 వ పేజీలో

వాకాడు హస్టలు పిల్లలమధ్య గవర్నరు బృందం.

☆☆ జమీన్‌రైతు ☆☆

శ్రీ కీలక శ్రావణ శుద్ధ అష్టమి శుక్రవారం 2-8-1968

సాగరం–సోమశిల

అధికారంలోవున్నవారి మాటలకు, రాజకీయాలలో వున్నవారి వాగ్దానాలకు ఎంత విలువ ఇవ్వవచ్చునన్నది వివాదాస్పదమైన అంశమే అయినా; మొన్న 28 తేది నల్లగొండజిల్లాలో, 40 వేల ఎకరాలకు నీటిపారుదల వసతి కల్గించే మూసీ ప్రాజెక్టుకు నాగార్జునసాగర్ నీరు వదలతూ ఆనందప్రదమైన ప్రకటన ఒకటి చేశారు. నాగార్జునసాగర్‌కు మొదటి దశ, రెండవదశ అంటూలేవని; ధనవసతికోసమే రెండుగా విభజించుకున్నామని; ఆ ప్రాజెక్టునని అనుకున్న మేరకు పూర్తి అయ్యేవరకు విరమించే ప్రశ్న లేదని చెప్పారు. సందర్భానుసారంగా, యధాలాపంగా అన్నమాటలు కాకుంటే, రెండవదశ వస్తుందో రాదోననే నిరాశతో నిరుత్సాహంగావున్న రైతాంగానికి ఈ పలుకులు అమృతోపమానాలే అవుతాయి.

157 కోట్లు డబ్బును, పదిహేనేళ్ళ కాలాన్ని దిగమ్రింగిన నాగార్జునసాగర్ నిర్మాణం ఈ సంవత్సరాంతానికి పూర్తి కాగలదంటున్నారు. ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పూర్తి కావస్తున్న సమయంలో, అసలు వినియోగం ప్రారంభమవుతున్నది. కాల్వల త్రవ్వకము, తదితర కార్యక్రమాలు అసంపూర్ణంగానే వున్నాయి. మొదటిదశ పూర్తిఅయ్యే పర్యంతమైనా ఆనీరు తక్షణ వినియోగానికి వస్తుందో, తుంగభద్రప్రాజెక్టువలె పరిణమిస్తుందో తెలియదు. నాగార్జునసాగర్ మీద అయిన ఖర్చుకు ఏటా 14 కోట్ల రూపాయల వడ్డీ చెల్లించవలసి వస్తున్నదని ముఖ్యమంత్రి అన్నారు. ఇంతఖర్చయి, ఇంత వడ్డీ చెల్లిస్తూ, ఇంత కాల విలంబనమైన ప్రాజెక్టునీరు పూర్తిగా వినియోగానికి వచ్చి, ఫలితాన్నివ్వందే, రాష్ట్ర ఆర్థిక వనరులపై ఇది మితిమీరిన భారమే కాగలదు. నాగార్జునసాగర్ కోసంగా రాష్ట్రంలో సోమశిలవంటి అనేక సత్వరోపయోగకరమైన ప్రాజెక్టులెన్నో చేపట్టే వీలులేకుండాపోయింది. ఈ ప్రాజెక్టుకోసంగా ఇతర నీటివనరులు ఇంకాకూడా వెనుకబడి పోవడం అన్యాయమే అవుతుంది. అందువల్ల ఈ ప్రాజెక్టుపని, ప్రాజెక్టునీరు పూర్తి వినియోగానికి అవసరమైన ఇతరపనులు పరిపూర్తి అగుటకు చురుకుగా చర్యలు తీసుకోవలసివుంది.

మొదటిదశ ఈ సంవత్సరాంతానికి పూర్తి అయితే, రెండవదశ పని నిలవకుండా కొనసాగిస్తారో లేదో తెలియదు. డ్యాం నిర్మాణం రెండుదశలకు ఒకటేకాబట్టి; ప్రధానమైన డ్యాం పని పూర్తి అయిపోయిందికాబట్టి, రెండవదశకు అవసరమైంది కాల్వల త్రవ్వకంగానే వుంటుంది. కాల్వల త్రవ్వకం నిలవకుండా కొనసాగిస్తే; మొదటిదశ తీసుకున్నంతకాలాన్ని రెండవదశ తీసుకోదు. రెండవదశ రాకదే, నెల్లూరు, కర్నూలు వగైరా జిల్లాలకుఏమాత్రం ఉపయోగంలేదు. మొదటిదశలో నెల్లూరు జిల్లాలో మూడే మూడు గ్రామాలకు కాలువ పారుదల వసతి కలుగుతుంది. రెండవదశ పూర్తి అయినప్పుడు నిరంతరం క్షామానికి గురియవుతున్న ఆరు తాలూకాలు సుభిక్షమయ్యే అవకాశముంటుంది. అందువల్ల నాగార్జునసాగర్‌పని నిలవకుండా కొనసాగుటకు, రెండవదశకూడా పూర్తిఅగుటకు ఆందోళన ప్రారంభం కావలసివుంది. నెల్లూరుజిల్లావాసులు నిద్రిస్తుంటే, అదీ వెనక్కుపోతుంది. ఉద్యమసమమైన తీవ్రప్రయత్నానికి గడచిన దశంలో ఇక ఏమాత్రం ఆలస్యం జరిగినా నష్టమే.

నాగార్జునసాగర్ రెండవదశ, సోమశిల ప్రాజెక్టు రెండూ వచ్చిననాడు నెల్లూరు జిల్లా సస్యశ్యామలం కాగలదు. అప్పుడు అదీ, ఇదీ–ఏదీ లేనందువల్ల రాయలసీమకంటే అధ్వాన్నస్థితి అయిపోతున్నది. సాగర్ రెండవదశ జిల్లా ఉత్తర ప్రాంతాలకు ప్రాణప్రదమైతే; సోమశిల పెన్నానది డెల్టాకు, దక్షిణ ప్రాంతాలకు ఆధారం. రెండూవస్తేతప్ప జిల్లా సమగ్ర వికాసానికి అవకాశముండదు. నెల్లూరు, కోవూరు డెల్టాలు కూడా నమ్మకంలేని దుస్థితిలోపడిపోయాయి. ఆగస్టువచ్చినా, నాట్లు జరగవలసిన అదను వచ్చినా కావులు, ఫిల్టర్ పాయింట్ల వసతి వున్న వారుతప్ప ఇప్పటికి నార్లే పోసుకోలేదంటే, పరిస్థితి ఎంత నిరుత్సాహజనకంగా వుందో వూహించుకోవచ్చు. ఈ సంవత్సరమేకాదు; ఇటీవల ప్రతి సంవత్సరమూయింతే. వర్షంకాని, పెన్నకు నీళ్ళుకాని సకాలంలో రావడంలేదు. వస్తే ముందుగా రావడం, అవసరమైనప్పుడు ముగించడం ఈ వైపరీత్యాలవల్ల ప్రతిసంవత్సరం పంట తగ్గిపోతున్నది; రైతు నష్టపోతున్నాడు. ఈ పరిస్థితి ఇట్లనే కొనసాగితే, నెల్లూరు జిల్లాకూడా త్వరలో తెలంగాణా రాయలసీమ జాబితాలో చేరిపోక తప్పదు.

సోమశిలపట్ల అధికారంలో వున్నవారు ఇంత అనాదరణ చూపుతున్నారంటే, ఆ తప్పు వారిదికాదు; నెల్లూరు జిల్లా వారిదే. పేరుకు ఇరవైమందికి పైగా 'ప్రజా ప్రతినిధులు' వున్నారు. ఎం. ఎల్. ఏ. అనో, ఎం. ఎల్. సి. అనో భుజకీర్తులు తగిలించుకోవడానికి తప్ప, ఈ పదవులు వారినెన్నుకున్న ప్రజలకు ఏమాత్రం వుపకరించడంలేదు. కాంగ్రెస్ మొదలు కమ్యూనిస్టుపార్టీవరకు పేరుకు ఎన్నో పార్టీలున్నాయికాని; పదవుల పంపకానికి, ఎన్నికలపోరాటాలకుతప్ప, ఇవీ ప్రజాసమస్యలను చేపట్టలేకున్నవి. మంత్రిగారు వచ్చినపుడో, గవర్నరుగారు విచ్చేసినపుడో సోమశిలకోరుతూ ఒక కాగితంవ్రాసి వారి ముఖాన పడేయడమో; లేక, వుపన్యాసాల్లో అలవాటు ప్రకారం సోమశిలపేరును వుచ్చరించడమోతప్ప; దానికొరకు పట్టుదలైనకృషి ఏది? అధికారంలోవున్న కాంగ్రెస్‌సంగతి పోనీండి; సామాన్యప్రజలకోసంగా పుట్టినామని ప్రకటించుకుంటూ, కాంగ్రెస్‌ను తిట్టిపోసే మిగతా పార్టీలు ఏమి చేస్తున్నాయి? అందరూ అందరే! మనశాసనకర్తలు, మనరాజకీయపార్టీలు ఇప్పటివలెనే అశ్రద్ధగా, అనాసక్తంగా వుంటే సోమశిల ఈ యుగంలోరాదు; అదిరాకుంటే డెల్టా అనుకునేదానికికూడా అధోగతే. ఈ శాసనసభ్యులను, ఈ రాజకీయ పార్టీలను కదిలించి, కార్యోన్ముఖులను చేయవలసిన బాధ్యతను ప్రజలే తీసుకుంటేతప్ప ప్రయోజనంలేదు.

కదిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 25 of 1967.

E. P. No. 146 of 1967.

దవురిశ నారాయణప్ప —వాది.

బూదిలి పావులమ్మ —ప్రతివాది.

వాదిపరం వేలం ఇస్తిహారు:—

పై నెంబరు డిక్రీని అమలు జరుపుతూ ప్రతివాదియొక్క ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థావరాస్తులు వాది యీలానికి కోరినాడు. యీలం వాయిదా 5-9-68 తేదికి వున్నది. సవాలుదార్లు పై కోర్టులో హాజరై యీలము పాడవచ్చును.

షెడ్యూలు:—

అనంతపురం రి. డి. కనకల్లు సబ్ డిస్ట్రిక్టు కవలం పొలం:—

(1) స. ఇక్కి నె. 717 రు, యి 4-33 సెంట్లు, రూ. 3-2-0 లు పైకి 1/18 భాగం ఫలవృక్షములతో.

(2) డిటో నె. 727 కు, యి 13-12 సెంట్లు, రూ. 6-0-0 లు జమీను 1/8 భాగం, బావిలో 1/12 భాగం.

(3) డిటో నె. 718/1 రు, యి 5-60 సెంట్లు, రూ. 2-2-0 లు, జమీను ఫలవృక్షములు సహా 1/12 భాగం.

(4) డిటో నె. 718/3 రు, యి 0-01 సెంట్లు, రూ. 0-1-0 లు 1/12 భా॥

—ఎ. శేషాద్రిరావు–అడ్వకేటు.

నరసరావుపేట అడిషనల్ మునసబు పేజ్మిస్ట్రేటుకోర్టులో

S. C. No. 409 of 1967.

షేక్ మీరాసాహెబు —వాది.

చండోలు పెదవరీదు —ప్రతివాది.

పై నెంబరు దావాను వాది ప్రోనోటు మీబట్టి దాఖలుచేయగా నీకు నోటీసులు యిన్నిసార్లు చేసినను ముట్టనందున పై కోర్టువారు నీకు పత్రికాప్రకటనద్వారా నోటీసు నిమిత్తం 13-8-68 తేదికి వాయిదా వేసినారు. కాన వాయిదారోజుకు హాజరై నీకు గల ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనని యెడల నీ పరోక్షమందు దావా తీర్మానించబడునని యిందుమూలముగా తెలపడమైనది.

—టి. కోటేశ్వరరావు - అడ్వకేటు.

కావలి సబ్ కోర్టులో

E. P. 88/67. / O. S. 25/62. } I. A. 1411 of 64.

గాదేపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం —పిటిషనరు.

(34) గూడల వీరారెడ్డి—రెస్పాండెంటు.

ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని 7-9-68 తేదిన పై కోర్టువద్ద బహిరంగమైన వేలం వేయబడును. వేలంలో అబరు పాటవారుమీద పాట తెగినవెంటనే ¼ వేలంమొత్తం డిపాజిటు చేయవలయును.

ఆస్తిషెడ్యూలు:—

కోవూరు తాలూకా, కోవూరు సబ్ రిజిష్టరులో చేరిన పోతిరెడ్డిపాళెంగ్రామంలో సర్వే నెం. 105 రు యి 6-70 సెంట్లలో యి 4-20 ట్లు (1 . 9032 . 80 చ. మీ.) గల భూమికి హద్దులు:–[తూ] తిరుమూరు రంగారెడ్డి భూమి [ద] యీడిదె మస్తానయ్య భూమి [ప] పారుదల కాలువ [ఉ] సర్వే నెం. 108 రు భూమి. ఈ హద్దుల లోని పై భూమి.

—కోర్టువారిధర రూ. 8400/- లు.

—ఎం. కృష్ణమూర్తి–అడ్వకేటు.

పసిరికలు -
- కామెర్లు
భయపడవలెను
•
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు.
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు.

ఈ వారం విశేషాలు

స్పీకరుకు వాత

పార్టీలకు అతీతులుగా సమదృష్టికలిగి వుండవలసిన స్పీకర్లు కొందరు ఇటీవల విచ్చలవిడిగా వ్యవహరించి, మహోన్నతమైన ఆ పదవులకు తీరని కళంకం తెచ్చిపెట్టారు. పశ్చిమ బెంగాల్ స్పీకరు ప్రారంభించిన ఈ చెడు సాంప్రదాయాన్ని, పంజాబ్‌స్పీకరు అనుసరించాడు. ఇద్దరూ స్పీకర్లుగాకాకుండా, రాజకీయపార్టీల కీలుబొమ్మలుగా వ్యవహరించారు. సుప్రీంకోర్టు పంజాబు బడ్జెటువిషయంలో యిచ్చిన తీర్పు ఇద్దరికీ మంచి వాత పెట్టినట్లుంది.

పంజాబు శాసనసభ జరక్కుండా, బడ్జెట్ పాస్‌కాకుండా వాయిదా వేసేశాను పొమ్మన్నాడు స్పీకరు. గవర్నరు శాసనసభను పిలవడం, బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టడం, స్పీకరు మళ్ళీ అడ్డంతిరగడం, డిప్యూటీ స్పీకరు అధ్యక్షులుగా బడ్జెట్ పాసుగావడం జరిగిపోయింది. కాని ఇది చట్టసమ్మతంకాదని హైకోర్టు తీర్పుయిచ్చింది. దానిపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సుప్రీం కోర్టుకు అప్పీలు చేసుకోగా; గవర్నరు చర్యను, డిప్యూటీస్పీకరువైఖరిని పూర్తిగాసమర్థిస్తూ, బడ్జెటు ఆమోదించిన శాసనసభ సమావేశం చట్టవిహితమైనదేనని చెబుతూ, సమావేశం ఆమోదించిన అప్రోప్రియేషన్ బిల్లులను చెల్లింపుచేస్తూ తీర్పుయిచ్చింది.

సుప్రీంకోర్టుచే అభిశంసింపబడిన పంజాబు స్పీకర్ శ్రీ మాన్.

ఈ తీర్పులో ముఖ్యమైన అంశం— స్పీకరు చర్యను ఖండిస్తూ, అతనిని అభిశంసించడం. స్పీకరుచర్య చట్టవిరుద్ధమని; సభాభిప్రాయం తెలిపేవరకు స్పీకరు వేదివుండడం ప్రజాస్వామ్య ధర్మమని పేర్కొన్నారు. శాసనసభ్యుల అభిప్రాయం వ్యక్తమయ్యేందుకు అవకాశమివ్వని పంజాబు స్పీకరు చర్యతోబాటు; పశ్చిమ బెంగాల్ స్పీకరు చర్యనుగూడా సుప్రీంకోర్టు అభిశంసించినట్లే భావించవచ్చు.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

జనవాణి

ఆర్. ఎల్. రెడ్డిత్యాగం–రంగాగారి ప్రశంసలు

నూరేళ్లనాటి నెల్లూరు మొదటిజర్నలిస్టు కీ. శే. దంపూరు నరసయ్యగారి వ్యక్తిత్వ విశేషాలను వెలుగులోకితెచ్చి వారి జీవిత చరిత్రను పాఠకుల కందించినందుకు 'జమీన్‌రైతు'ను ఎంతైనా అభినందించాలి.

ఎంతటి అద్భుతమైన వ్యక్తి అతను! గురజాడ 'కన్యాశుల్కం' పైన ఆనాడే ఎంతటి అభ్యుదయకరమైన అవగాహనను అందించారు!

కొంతకాలంక్రితం, శ్రీనాథునిపై 'హాలికుడు' వెలిబుచ్చిన కొన్ని అంశాలపై జమీన్‌రైతు చక్కటిచర్చను ప్రసాదించింది. నా అనుంగు సహచరులు కీ. శే. రామానాయుడుగారి మార్గంలోనే, వుత్తమమైన సాహిత్య – సాంస్కృతికాభిరుచులను పత్రికలో ప్రతిబింబింపచేస్తూ, ఆ సుసాంప్రదాయాన్ని మీరు కొనసాగిస్తూ వున్నారు.

రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు తన ప్రేమాస్పదమైన, సుందరమైన భూరినివాస గృహాన్ని ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి దానంచేసి, మహోత్కృష్టమైన త్యాగాన్ని ప్రదర్శించినందుకు; యీ విషయాన్ని మీరు పత్రికలో శతవిధాలా ప్రకటించినందుకు నేను, శ్రీమతి భారతీదేవి ఆనందిస్తూ హృదయపూర్వకాభి వందనలు తెల్పుకుంటున్నాము.

ఢిల్లీ. —ఎన్. జి. రంగా

♣

జెక్‌సీమ జాబు

26-7-68 తేది జమీన్‌రైతులో ''జెక్‌సీమ– ప్రజలు, పరిస్థితులు''– అని ప్రేగ్ నుండి నెల్లూరు ఇంజనీరు వ్రాసిన ఆసక్తిపూర్వకమైన లేఖను ప్రచురించారు. ఆ లేఖలోని పలువిషయాలు ఎంతో కుతూహలంగాను, ఇన్‌ఫర్మేటివ్‌గాను వున్నాయి. ఇంకొంచెం పెద్దలేఖ వ్రాసి, మరికొన్ని విషయాలు వ్రాసివుంటే ఎంతో బాగుండునని పించింది.

ప్రతివొక్కరూ విదేశాలు చూడ్డం శక్యం కాదు. ఇట్లాంటి విషయాలు–విదేశాలనుగూర్చి తెలుసుకొన కుతూహలపడే నావంటి సామాన్యపాఠకులకు, ముఖ్యంగా విద్యార్థులకు ఎంతో విజ్ఞానదాయకంగా వుండగలవు. ఇట్లాంటి విదేశాల సమాచారాలు జమీన్‌రైతు అప్పుడప్పుడూ సేకరించి ప్రకటించగలదని ఆశిస్తున్నాను.

నెల్లూరు —ఎస్.వి.డి.వి. ప్రసాదరావు

♣

బస్సుకోసం ఆడపిల్లలు

నెల్లూరులో రెండు కొనల్ని మహిళా కళాశాల వున్నదనే విషయం ప్రజలు, అధికారులు మర్చిపోలేదనే అనుకుంటాం. పట్టణంనుండి కళాశాలకు వెళ్ళేదానికి ఒక్క టౌన్‌బస్సు మాత్రమే వున్నది. జన మెక్కువవుతున్నారుకాని సరిపడేబస్సులు మాత్రం లేవు. విద్యార్థినులు కళాశాలకు

నెల్లూరుజిల్లా ఎదుర్కొంటున్న అనావృష్టి, దుర్భిక్ష పరిస్థితులను సామభూతితో గమనించి; నాగార్జునసాగర్ ప్రయోజనాన్ని కల్గించడమేకాక, సోమశిల నిర్మాణానికికూడా పూనుకోవలసిందిగా ఆంధ్రప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. ముందుగా అభివృద్ధిపన్ను చెల్లింపుకు రైతాంగం సుముఖంగా వుంటుంది కాబట్టి, సోమశిలను వాయిదా వేయవలసిన అవసరంలేదు.

— —

— కొరవ 8 వ పేజీలో

'బాంబుచేసేదిలేదు' అనే చాదస్తపు ప్రకటనలను మనప్రభుత్వంమానుకోవాలె!

మనం బలపడడం— ఒక పద్దతిరి— ఏ దేశానికి యిష్టంలేదు— నిజం, ముమ్మాటికీ నిజం. ఈ శీర్షికలో ఎన్నో వర్యాయాలు ఈ పాఠాన్ని మనం గ్రహించవలెనని మేము హెచ్చరించినసంగతి చదువరులకు విదితమేగదా! కడకు మన ప్రధానమంత్రి ఈ సత్యాన్ని గ్రహించడం మనకందరికీ ముఖ్యమైన విషయం.

రష్యా మొగ్గలో మార్పు వచ్చిందని కూడా ప్రధానమంత్రి స్పష్టీకరించింది. అందువలన, ఆందోళన కలిగినది. దాంగే సైతం ఆందోళన చెందినాడు. తొలుత కుండా మన ప్రభుత్వం వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను ఆయన అంగీకరించవలసి వచ్చింది. పాకిస్తాన్‌పై రష్యా క్రొత్తగా చూపే అభిమానం విషయంలో ఎవరికీ అనుమానంలేదు.

ఇక మన కర్తవ్యం విషయమై మార్క్సిస్ట్ మహానాయకులతో సహా 'స్వయం శక్తి' పై మనం ఆధారపడవలసిన దంటున్నారు.

మనకింతటి కలవరాన్ని, చైతన్యాన్ని కలిగించి, మనశక్తినే మనం నమ్ముకుని సంచరించేట్లు చేసిన రష్యా నాయకులకు మనం కృతజ్ఞులం!

పార్లమెంట్ తీర్మానానికి అనుకూలంగా వోట్ వేయకున్నా, ప్రభుత్వ ముఖ్యులు తమ ప్రసంగాలలో ఆ తీర్మానంలోకంటె అధికంగానే తమ తీవ్రమైన అసంతృప్తిని, సంకటాన్ని వెలిబుచ్చినారు.

దేశమంతాకలిసి ఒక్కసారిగా 'లోకోద్ధారకులారా! మాపైకరుణించి, మిలిమానాన్ని మరలించుకొని పొంది, లాంఛన ప్రాయమైన మీస్నేహం చెడకుండావుంటే, అదే పదివేలు!' అని పలికింది.

ఇది మన ఆనందోత్సవం.

భారత స్వాతంత్ర్యం ప్రాప్తించిన తర్వాత రెండు దశాబ్దాలకైగా మనం ఈ కుట్రల ప్రపంచానికి సంబంధించిన రాజకీయ మర్మాన్ని తెలుసుకున్నాం. ఈ జ్ఞానోదయ ప్రభావంచేత ఇకమీద సంచరించడానికి ఇప్పటి మన ప్రభువులే యోగ్యులో లేక ఆ కేంద్రపీఠమందు అందుకు తగిన మార్పేమైనా వస్తుందో కాలపురుషుడే నిర్ణయిస్తాడు.

' ' '

ఆ నిర్ణయ మెట్లున్నప్పటికీ, వెంటనే మనం ధర్మోపన్యాసాలను కట్టిపెట్టి శక్తిని ఆరాధించవలెను. ఆధునిక ప్రపంచంలో శక్తిఅనగా అణుశక్తి శక్తి. కే. కే. లాలా మాటను మనందరిగివుంటే, ఈపాటికి మన కెంతో మాన్యత— ప్రపంచ రాజ్యాలలో— వచ్చేది. ఇప్పటికైనా మించినదిలేదు.

వారం వారం

దశ త్రిప్తూ

ఈ సందర్భమై, జులై 13 'ఆర్గనైజర్' లోనూ, జులై 21 'లింక్' లోనూ అణుశక్తి సేకరణపై రెండు చక్కని వ్యాసాలు వెల్వడినవి. దేశ హితైషులందరు అక్షరం పోకుండా వాటిని చదవలెనని మా అభిప్రాయం. పై రెండుపత్రికలు చుక్కెదురు ఒకదానికొకటి; ఐనప్పటికీ రెంటిలోనూ రమారమి ఒకేధోరణిలో ఈ విషయమై వ్యాసాలురావడం విశేషం; దీని భావమేమనగా, దేశం ఆపదలో వున్నదనే సరికి అంతరంగమందు ఆవేదన కలుగుతుంది; అందులోనుంచి వచ్చే వాక్యాలు (పక్షపాతంగా, సర్వసాధారణంగా)ఆ సంకటాన్ని తప్పించుకొనేందుకు చిత్తశుద్ధిగా వెతికిన మార్గాలలోనుంచి వెల్వడుతవి గనక ఎవరు సూచించినా ఒకేవిధంగా వుంటుంది.

ఆ వ్యాసాల సారాంశం ఏమనగా: మనవద్ద కావలసినంత అణుశక్తి వున్నది. సాధనాలు సమకూరివున్నవి. శాంతియుత ప్రయోజనాలకోసం, పరిపూర్ణంగా, దానిని వినియోగించి, ప్రయోగాలను నేర్చుకుని, మిలిటరీ ప్రయోజనానికి ఆ శక్తిని త్రిప్పడానికి మన సైంటిస్టులు సిద్ధపడవలెను.

మన ప్రభుత్వం 'బాంబు చేసేదిలేదు' అనే చాదస్తపు ప్రకటనలను మానుకోవలెను. చాతుర్యంతో రష్యా, అమెరికా, బ్రిటన్లు మనలను మన శాంతి సముఖత్వానికై విపరీతంగా పొగడి, బుట్టలో వేసుకుని, అట్టి ప్రకటనలు మనచేత చేయించినారు.

ఇకమీద ఎవరి ఒత్తిడికీ లొంగేదిలేదని మన ప్రధాని పదే పదే స్పష్టీకరించింది గనక, ధర్మపన్నాలు— చాందస వాదాలన్నీ మన ప్రభుత్వ ముఖ్యుల ప్రసంగాలలో కన్పించవని అపేక్షిస్తున్నాం.

' ' '

స్వయంశక్తి, శక్తిని పెంపుచేసుకొనే అవసరం— వీటిని చర్చించినాము. దేశానికి ముఖ్యమైనది మరొక సమస్యగలదు: జనసంఖ్యకు పరిమితి. ఈ పరిమితి లేకుంటే వ్యవసాయం — పరిశ్రమలు— వాణిజ్యం ఎంత పెరిగినా జనాభా తృప్తి పడదు. ఇది ప్రపంచ సమస్య. వృద్ధి పొందిన దేశాలు జనాభా పెరుగుదలవలన బాలబాధకు లోనవుతున్నవి. వృద్ధికి రావలసిన మనవంటి సీమలకు సహజంగా మరింత బాధ కలుగుతున్నది.

అందువలన లోకంతోపాటు మనం కూడా మన జనసంఖ్యను పరిమితం చేయడానికి పూనుకున్నాము. ఇంతలో ఒక సంశయం వచ్చింది. మనలో కొందరు కుటుంబ నియంత్రణానికి అంగీకరించి, కొందరు అంగీకరించక పోయేసరికి, ఒక గడ్డుసమస్య వచ్చిపడింది. కంచి కామకోటిస్వామివారు అడిగిన ప్రశ్న అందుకు సంబంధించినదే. దానికి కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రి సరియైనసమాధానం యివ్వలేదు.

కాని, ఈ వ్యాసంలోని సంగతులు నిజమైతే, ఈ ధోరణి దేశవ్యాప్తమైతే పైగడ్డు సమస్య తీరిపోవచ్చును. ఈ వ్యాసం 'సండే స్టాండర్డ్' జులై 14 సంచికలో పడింది. ఇందులోని అంశాలు:

1) మహారాష్ట్రలో పెద్దయెత్తున కుటుంబనియంత్రణకు ముస్లిములు పూనుకున్నారు. 2) గత మూడేండ్లుగా పాకిస్తాన్‌లో కుటుంబనియంత్రణకై తీవ్రమైన ప్రచారం సాగిస్తున్నారు. జనాభా విపరీతంగా పెరుగుతున్నదిగనక అదుపులచేయవలెనని పాకిస్తాన్ ప్లానింగ్ కమిషన్ అందర్నీ హెచ్చరించింది. ఇప్పటి 12 కోట్ల జనాభా 1985 లో 24 కోట్లవుతుందని తెలియజేసింది. దానిని అరికట్టవలసిందని కోరింది. లూప్ తదితర గర్భనివారణ సాధనాలు ప్రజలకు ఇష్టమయ్యేటట్లుగా చేశారు. గత రెండేండ్లలో 5 లక్షల లూప్ సాధనాలు నారీమణులచే ఆనందంతో స్వీకరించబడినవి. పాక్ ఫామిలీ ప్లానింగ్ కౌన్సిల్ సంకల్పానుసారం నెలకు 30 వేల ఆపరేషన్లస్థితి దాలదనీ, నెలకు 60 వేల స్టెరిలైజేషన్ ఆపరేషన్లు కావలెనని తీర్మానించారు. కుటుంబనియంత్రణ కంగీకరించినవారికి అనేకరకాలైన ప్రోత్సాహా లిస్తున్నారు: ద్రవ్యం, ఉచితంగా కిరాణా సామగ్రి వగైరాలు.

ఇంకా వినండి: 3) పాకిస్తాన్‌లో మసీదులపైకెక్కి ఆడవాండ్లను వల్లెలలో సభలకు రమ్మనిపిలిచి సాంఘిక సంక్షేమ సేవికలు వారికి కుటుంబ నియంత్రణను గూర్చి బోధిస్తున్నారు. ముల్లాలనేకమంది ఈ ప్రచారాన్ని బహిరంగంగా బలపరు

—తరువ 7 వ పేజీలో

గ్రాము : భారత్. టెలిఫోన్ : 44.

కమ్మని కాఫీకి - సువాసన వక్కపొడికి

** రెడ్డీస్ కాఫీపొడి

** భారత్ వక్కపొడి

పేరు ప్రఖ్యాతి చెందినవి.

— విక్రేతలు —

పి. కోటారెడ్డి, బి. తిరుపతిరెడ్డి కంపెని

ట్రంకురోడ్డు—కావలి

లోకవృత్తం

లోకసంచారి

జెక్ ఉద్యమ రక్షణకై రంగంలోకి దిగాడు తత్వవేత్త రస్సెల్!

ఓ కోసిగిన్ మహాశయా, సోవియట్ యూనియన్ ప్రధానమంత్రి! జెకొస్లవాకియామీదకు మిలిటరీ దాడుకుచేసే సంకల్పంలేదని బహిరంగంగా ప్రకటించవయ్యా! ప్రపంచశాంతికివచ్చే అపకారాన్ని అట్టి ప్రకటన తొలగిస్తుంది; కమ్యూనిజంలో పట్టు — విడుపులున్నవనికూడా ప్రపంచానికి తెలుస్తుంది!—అని జులై 22న ప్రపంచశాంతి రక్షక ప్రఖ్యాతినందిన బ్రిటిష్‌తత్వవేత్త బెర్ట్రాండ్ రస్సెల్ ఒక కేబిల్ పంపినాడు. జులై 24 తేదీకల్లా, జెక్ గడ్డమీదవున్న రష్యా సైనిక దళాలన్నీ మరలింపబడినవి. రష్యా కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకులే స్వయంగా జెక్ సీమకువచ్చి జెక్ పార్టీ నాయకులతో సంప్రదిస్తున్నారు. సంప్రదింపుల ఆరంభంలో, రష్యా మిలిటరీసాయాన్ని జెక్కులు ఆహ్వానించి తమగడ్డపై వాటికి స్వాగతం పలికి, కొంతకాలం వాటిని అక్కడవుంచుకొంటే మంచిదని రష్యన్లు హితవచనం పలికినారు. దానికంతరార్థాన్ని గ్రహించినవారై, ఇప్పుడట్టి అగత్యమేమీలేదుగనక అట్టిప్రతిపాదనతో నిమిత్తంలేదని జెక్కులు నర్మగర్భంగా సమాధానం చెప్పినారు.

ఇక రష్యన్ సేనలు జెక్ సరిహద్దున విన్యాసాలు చేస్తున్నవి. జెక్‌సీమలో రష్యా నాయకులు జెక్ నాయకులతో చర్చలు జరుపుతున్నారు. ఈ పంతులు పాఠకుల కండేలోపల, ఆ విన్యాసాలు, ఈ చర్చలు ఏరూపం ధరిస్తవో ఎవరెరుగుదురు?

కిరీటాలకు వివేకాలకు చాలాదూరం. అందువలననే, ఒకవేళ సోవియట్ మరల బాధించు పప్పులోకాలు వేస్తారేమోనని భయపడి, తత్వవేత్త రస్సెల్ తాను రష్యా ప్రధానికిచ్చిన కేబిల్ లో ఈ హెచ్చరికను కూడా అందించాడు: 'జెక్ సీమపై చేయిపడెనా, అయిదుఖండాలలోని సోషలిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు మీ చర్యను విరోధిస్తారు!'

జెక్‌సీమ కాపిటలిజం కోరడంలేదు. కాపిటలిస్టులే కాపిటలిజం కోరడంలేదు. మార్క్స్—ఎంగెల్స్ ఖండించిన కాపిటలిజం యిప్పుడీలోకంలో మచ్చుకైనాకన్పించదు. కాపిటలిజమును ఎవరూ కోరరు. సర్వజన శ్రేయంకోసం ఒక విధమైన పద్ధతికిలోనైన వ్యష్టివిధానాన్ని లేక సమష్టి విధానాన్ని నేడు కోరుకుంటున్నారు. మొదటిదానిని డెమాక్రసీఅనీ రెండవదానిని కమ్యూనిజం అని అంటున్నాం. క్రమేపి ఈరెండు విధానాలు సహజీవనంద్వారా పరస్పరం నేర్చుకొనివర్థిల్లుతవి. ఈలోగా ఈరెండు విధానాలలోనూ అనేక విప్లవోద్యమాలు వస్తూవుంటవి. ఇవి పూర్వపువిప్లవాలవంటివిగావు. ఇవిసంస్కరణోద్యమాలు. వీటివలన సామాజికనిర్మాణం ధ్వంసంగాదు. జనసమ్మతి వలన మార్పుచెందుతుంది. ఫ్రాన్సులో— ప. యూరప్‌లో యిటీవలరేగిన యువజన కార్మికోద్యమాలు ఆకోవకు చెందినవి. అవి

—తరువ 8 వ పేజీలో

జమ్మివారి లివర్‌క్యూర్

పిల్లల లివర్, స్ప్లీన్ వ్యాధులకు

మా డాక్టరు ప్రతినెలా వచ్చేదరు

ప్రదేశం:	తేది:	సమయం; పగలు:	అడ్రసు:
నెల్లూరు	4	9 నుండి 12 వరకు	అజంతా హోటల్ - ట్రంకురోడ్డు.
తిరుపతి	5	9 నుండి 12 వరకు 3 నుండి 5 వరకు	భీమాహోటల్ అన్నెక్సి - లాడ్జింగు సెక్షన్.
చిత్తూరు	6	9 నుండి 12 వరకు	ఓరియంటల్ లాడ్జి, హైరోడ్డు.
చీరాల	13	9 నుండి 12 వరకు	రాజమహల్ లాడ్జి, రైల్వేస్టేషన్‌వద్ద.
గుంటూరు	14	9 నుండి 12 వరకు	ది మెడికల్ స్టోర్సు, కొత్తపేట.
తెనాలి	15	9 నుండి 12 వరకు	కన్యకాపరమేశ్వరి సత్రము.
రాజమండ్రి	16	9 నుండి 12 వరకు 2 నుండి 4 వరకు	ఈశ్వరదాస్ అండ్ కో., ఇన్నీసుపేట.
విజయవాడ	17	9 నుండి 12 వరకు 2 నుండి 4 వరకు	మాడరన్ కేఫ్ - లాడ్జింగు సెక్షన్ గాంధీనగర్.

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్సు

1-8-522/18-ఎ, చిక్కడపల్లి - (స్వరాజ్ హోటల్ వెనుక.)

ముషిరాబాద్ పోస్టు - హైదరాబాదు - 20. (ఆం. ప్ర.)

Telephone : 34061.

నెల్లూరు నలుచెరగుల్లా
విమర్శకుడు

జిల్లా రాజకీయాలు

Loud thinking అంటారే, అలాంటిది జిల్లారాజకీయాలలో నేడు అవసరమేమోననిపిస్తుంది. అందువల్ల వ్యక్తిగతంగా, ఇష్టాగోష్ఠిగా, రహస్యంగా మాట్లాడుకోవలసిన విషయాలుకూడా బహిరంగంగా చర్చించవలసివస్తున్నది; కుమ్ములాడుకుంటున్న మనుగులో గ్రుద్దులాటలు మానేసి మనసులు విప్పుకొని మాట్లాడుకోవలసిన తరుణం ఆసన్నమైంది.

జిల్లాలో కలతలు తలెత్తాయి. స్పర్థలు పెరిగాయి. ఆవేశాలు హెచ్చాయి. కాంగ్రెస్ వాదులు రెండుగా చీలిపోయారు; జిల్లా రెండైంది. వాతావరణమే కలుషితమై పోయింది. బైటకు ప్రకటించకపోయినా దాని దుష్ఫలితాలు అందరికీ అనుభవానికి వస్తున్నాయి. అవాంఛనీయమైన ఈ పరిస్థితుల్లో ఒక నాయకుడు కన్నుమూశాడు. జిల్లా ముఠా రాజకీయాల విజృంభణకు కారకులైన, ప్రోత్సాహకులైన వున్నత వర్గాల దృక్పథంలో, వైఖరిలో, విధానంలోనే మార్పువచ్చింది. అంతకుముందే జిల్లా కాంగ్రెస్‌వాదులలో కూడా పూర్వపు పట్టు సడలింది. అనైక్య రాజకీయాలపట్ల విసుగు, అలసట జనించాయి. ముఖ్యమంత్రిలో మార్పు, సంజీవరెడ్డి-చంద్రశేఖరరెడ్డిగారల సాన్నిహిత్యం నైరాశ్యవాతావరణాన్ని ఛేదింపజేశాయి. నాయకుల సంగతేమోగాని, అనుచరులనే వారు అనాథలయ్యారు; వర్గరాజకీయాలకు దావుదావు దూరమై, కేవలం పర్యవేక్షకులుగా తయారయ్యారు. ముఠా రాజకీయబంధాలు తెగిపోయాయి.

నాయకుల సంగతి పరిశీలించినా, అనుబంధాలు కృత్రిమంగా మారాయి. విప్లవ వర్గాన్ని తీసుకుంటే నాయుడుగారు-చంద్రశేఖరరెడ్డి మధ్య సౌహార్దత లేదు. నాయుడుగారిమీద చంద్రశేఖరరెడ్డికి విశ్వాసం లేదు; చంద్రశేఖరరెడ్డిమీద నాయుడుగారికి నమ్మకంలేదు. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిని వదిలిపోయిందినా, మిగిలినవారికి కూడా నాయుడుగారిపట్ల పరిపూర్ణ విశ్వాసం వుందోలేదో అనుమానమే. నాయుడుగారిమీద లేకుంటే లేకపోయింది. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిపట్ల అయినా సౌహార్దత వున్నదాలంటే అదీ కనపించదు. ఈ వర్గం పరస్పర అవిశ్వాసాల; అపనమ్మకాలమధ్య, కృత్రిమ ఏకత్వంగా కనపడుతుంది. ఇది నిలవదు, నడవదు. అధికార ఈ వర్గంలో నివారించి భిన్నశక్తులు భిన్న మార్గాలకు లాగడంకూడా కారవలేదు.

ఇక సంజీవరెడ్డి- చంద్రశేఖరరెడ్డిగారల పునర్మిలనం కూడా హృదయగతమైనది కాదేమో ననిపిస్తుంది. కాదేమో ఏమిటీ, ఖచ్చితంగా కాదు! అది పరిస్థితుల ప్రాబల్యం వల్ల, అవసరంకొద్దీ పొసగిన సమైక్యత. వీరిద్దరూ ఒకరిలోతు ఒకరు తెలిసినవారు; ఒకరి ఆలోచనలు ఒకరు అవగతం చేసుకున్నవారు; ఒకరి భావాలు ఒకరు గ్రహించినవారు; ఒకరిశక్తి ఒకరు మదింపు వేసుకున్నవారు; ఒకరి ఆశాంక్షలు ఒకరు ఎరిగినవారు. అందువల్లనే చీలిపోయి కలసుకోగలరు, కలసి చీలిపోగలరు. ప్రస్తుతం వీరిద్దరి స్నేహ సంబంధమూ గాఢమైనది కాదని దృఢంగా చెప్పవచ్చు.

జిల్లాలోని ఈ లుకలుకల ప్రభావం హైదరాబాదులో స్పష్టంగా కనబడుతుంది. వీరిలో- కనీసం ఒకవర్గం వారిలోనైనా- ఒకమాట, ఒకమార్గం లేకపోవడం ముఖ్యమంత్రిమొదలు అందరుమంత్రులూ గ్రహించారు. అందువల్లనే వీరు అందరికీ అలుసు అయిపోయారు. నాయుడుగారిపట్ల ముఖ్యమంత్రి సౌహార్దత సడలిందనేది చాలకాలం క్రితమే తెలిసినవిషయం. అటవీ శాఖను పూడబెరికి అవమానించడం తాజా పరిణామం; దానికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనం. టి. వ. ఛేర్మెన్‌పట్ల ముఖ్యమంత్రికేకాదు, ఏ మంత్రికి మంచి అభిప్రాయం లేదనేది అభిజ్ఞాలమాట. ఇక పరోక్షంలో పరస్పర విరుద్ధంగా ఫిర్యాదులు చేసుకునే ఇతర శాసనసభ్యులంటే ఏ మాత్రం విలువ వుంటుందో వూహించుకోవచ్చు. అసలు సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రికి అనుకూలురుగుటకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు; క్రియారూపంగా కూడా రుజువు చేసికొంటున్నాడు. కాని ముఖ్యమంత్రి విశ్వాసానికి పాత్రుడయ్యాడని చెప్పేదశ రాలేదేమో ననిపిస్తుంది. ఈ విధంగా జిల్లాలోవుండే కాంగ్రెస్ వాదులందరూ హైదరాబాదులో చౌకైపోయ్యారు. ఇది వారికి, జిల్లా శ్రేయస్సుకు కూడా మంచిదికాదు. ఈ నిస్సహాయ స్థితినుండి బయటపడి, నిలదొక్కుకోవలసిన అవసరంవుంది.

దీనికిముందు అనైక్యత వైదొలగాల. సాత్విదృక్పథమూ, సరసగాహనకావాలె. చెంచురామానాయుడు చంద్రశేఖరరెడ్డి; చంద్రశేఖరరెడ్డి సంజీవరెడ్డిగారలమధ్య విడివిడిగా స్నేహసమైక్య సంబంధాలు నెలకొల్పడంకాదు; అందరూ ఐక్యమగుటకు గట్టి ప్రయత్నం జరగాల. గతంలోకి వెనుదిరిగి చూడకుండా, భవిష్యత్తులోకి తొంగిచూడడం అవసరం. జరిగిపోయినది చెడ్డరోజులనుకొని, పాతపీడకలలను మరచిపోయి, మందిరాలంకోసం ఐక్యతామార్గంలో ముందుకుపోవాలె. నెల్లూరులో ఐక్యత హైదరాబాదులో బలము, ఇక్కడి అనైక్యత అక్కడ చులకనని గ్రహించడం అవసరం. లేనిబలాన్ని, లేని విలువను, లేని ప్రాపును వున్నదనుకొని ఆత్మవంచన చేసుకోవడం ఇంకెంత మాత్రం వుచితంకాదని మా అభిప్రాయం. అందువల్లే దీర్ఘంగా ఆలోచించమని, పాత అనుభవాలను దూరంగానెట్టి ఆలోచించమని అందరినీ కోరుతున్నాము.

ఈ విషయంలో నాయుడుగారు ముందడుగు వేయాలని; విశాలంగా, ప్రశాంతంగా ఆలోచించాలని; వుదారంగా వ్యవహరించాలని; పాత్రికంగావున్న తన నాయకత్వాన్ని సర్వప్రియం చేసుకోవాలని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము. అవసరం లేకుండా, కారణంలేకుండా మేమితంగా నొక్కి చెప్పడంలేదనేది గ్రహించగలరనే ఆశిస్తాము.

శ్రీ తిమ్మారెడ్డి

వ్యవసాయ మంత్రి శ్రీ పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డిగారు 6 తేదీ సాయంకాలం కావలికి వస్తారు; 7 తేదీ కందుకూరు కనిగిరి సమితులు; 8 తేదీ పొదిలి, దర్శి, తాళ్ళూరు సమితులలో పర్యటిస్తారు. 11 తేదీ అనంతపురం చేరి, మొరార్జీదేశాయ్ గారి కార్యక్రమంలో పాల్గొంటారు.

శ్రీహరికోటకు దశ

శ్రీహరికోటకు మహర్దశ పట్టేట్లేవుంది. దేశంలో నెలకొల్పదలచిన రెండవ రాకెట్ ప్రయోగకేంద్రానికి శ్రీహరికోట అత్యంత అనుకూలమని నిర్ధారింపబడి, అణుశక్తి వుత్పత్తి కేంద్ర అధిపతి శ్రీ విక్రమ్ సారాభాయ్ 1 తేదీ ప్రత్యేక డకోటా విమానంలో శ్రీహరికోట దీవిని చూచిపోయారు. పులికాట్ సరోవరావృతమైన యీ శ్రీహరికోటదీవి అణుశక్తి సంపన్నమై దేశంలో అత్యంత కీలకమైన స్థావరం కాబోతున్నది.

మామను చంపినందుకు జీవిత ఖైదు

11-7-67 తేదీ బెల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిని చంపారని; నాయుడుపేట తాలూకా తనయలి వాసులైన అళ్ళ కోటారెడ్డి, పొదిలి బలరామయ్యలమీద మోపబడిన అభియోగాన్ని జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. రామచంద్రరాజుగారు విచారించి; కోటారెడ్డికి జీవితఖైదు విధిస్తూ, బలరామయ్యను వదలివేస్తూ 26 తేదీ తీర్పుచెప్పారు.

చచ్చిన బాలకృష్ణారెడ్డి చంపిన కోటారెడ్డికి మామ. అంటే భార్య తండ్రి. ఆస్తి కాజెయ్యాలనే దురుద్దేశ్యంతో ఈ ఘోర హత్యకు తలపడ్డాడని ప్రాసిక్యూషన్ ఆరోపణ.

ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషన్‌కు వ. ప్రా. శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి; మొదటి ముద్దాయికి శ్రీ కె. ఎల్. నారాయణరావు, రెండవ ముద్దాయికి శ్రీ వి. వీరాస్వామినాయుడు వాదించారు.

గ్రామోద్యోగులు

నెల్లూరు డివిజన్ గ్రామోద్యోగుల మహాజనసభ 6 తేదీ మ. 3 గంటలకు నెల్లూరు భూమితనఖాబ్యాంకిలోను; గూడూరు డివిజనుసభ 5 తేదీ మ. 3 గంటలకు సరస్వతీటాకీస్‌లోను; జిల్లాగ్రామోద్యోగుల సంఘ కార్యవర్గ సమావేశం 7 తేదీ మ. 3 గంటలకు నెల్లూరు భూమితనఖాబ్యాంకిలోను జరుగునని; రాష్ట్రసంఘ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు గోగినేని నాగేశ్వరరావు, ద్రోణంరాజు సత్యనారాయణగారలు పై సభలను అధ్యక్షప్రాసంగికులుగా వుంటారని; ప్రతి గ్రామోద్యోగి పాల్గొనాలని జిల్లా కార్యదర్శి శ్రీ పల్లూరు దశరథరామయ్య ఆహ్వానం.

సానుభూతి

నెల్లూరు ప్రముఖ అడిటరు శ్రీ ఎ. దశరథరామరెడ్డిగారి వృద్ధమాత కమలమ్మ నెల్లూరులోను; చెల్లెలుభర్త, చిల్లకూరు గ్రామమునసబు, యువకుడు పెట్నూరు సుందరరామరెడ్డి చిల్లకూరులోను ఆకస్మాత్తుగా, 1 తేదీ రాత్రి మరణించారు.

గాఢవిచార విషాదాలలోవున్న శ్రీ దశరథరామయ్యకు, వారికుటుంబాలకు మాసానుభూతి.

సీటిమట్టం

వర్షం లేకపోయినా ఏటికి కొద్దిగా నీళ్లు వచ్చాయి. ఈరోజు నెల్లూరువద్ద 949 క్యూసెక్కులనీరు పారుతున్నది. 30 తేదీ అదిమ్మాయిసకైవద్ద 3000 క్యూసెక్కులనీరు తగిలిందని, నెల్లూరుకు చేరేటప్పటికి 1500 క్యూసెక్కులైనా వుండవచ్చునని తెలుస్తున్నది. అంటే ఏటికి మరికొంత నీరు వస్తుందన్నమాట.

ఈరోజు నీటి మట్టాలివి-

సంగం అనకట్ట	మట్టం
నెల్లూరు అనకట్టక్రింద	0 7 అ.
కనిగిరి రిజర్వాయరు	10.0 అ.
నెల్లూరు చెరువు	7.2 అ.

గవర్నరు పర్యటన

(మొదటిపేజీకొరవ)

దేశాయ్; ఇంకొకామెవరో వారి సన్నిహిత బంధువట కాంతిదేశాయ్- ఈ బలగమంతాకల్పి రైల్లో వస్తే నెల్లూరు జిల్లాలో వీరు పర్యటించడానికి ప్రత్యేకంగా రెండు పోడంవంటి కార్లు హైద్రాబాదు నుండికాబోలు వచ్చాయి- మన పరిపాలనలో ఆడంబరాలకు వొక హద్దు అంటూ ఎన్నాళ్లకు ఏర్పడుతుందోగదా! ఇంత ఆడంబరానికి దాసులైన మన గవర్నరుగారు-నిరాడంబర మహనీయుడైన మహాత్మాగాంధీగారికి త్వరలోనే జరగబోతున్న శతజయంత్యుత్సవాలను జయప్రదంగా జరిపించేటట్లు చూడమని నెల్లూరువాళ్ళకు వొక దివ్య సందేశమిచ్చిపోయారు! మన ఖర్చుమనం మోసగించుకోడానికికూడా వొక హద్దు అంటూ వుండవద్దేనా?

ఈ వ్యాఖ్యానాల కేమిగాని ఎల్లకాలమూ వుండేదే. గవర్నరుగారు యీ మూడురోజులూ నెల్లూర్లో విడిదిచేసినంతకాలం, కలెక్టరు మొదలు పోలీస్ కానిస్టేబుల్‌దాకా మండలాధికారగణమంతా యింకొకపనిలేకుండా గవర్నరు చుట్టూ కొలువుదీరి వుండడానికే సరిపోయింది. అంటే దాదాపు జిల్లాలో యీ మూడు రోజులూ పరిపాలన అనేది స్తంభించిపోయి నట్లేననుకోవాలి.

ఇక గవర్నరుగారి మూడురోజుల నెల్లూరు కార్యక్రమాన్నిగూర్చి సమీక్షాయంగా సమీక్షించుకొందాం. 29 తేదీ వుదయం 9 గంటలకల్లా రైలుదిగిన గవర్నరుకు కలెక్టరు ప్రభృత అధికారగణం స్వాగతమిచ్చింది. జి. ప. ఛేర్మెన్, నెల్లూరు మున్సిపల్ ఛేర్మెన్‌గారలు పరిచయంచేయబడ్డ తర్వాత పూలమాలలు వేశారు. అంతే, ప్లాట్‌ఫారందిగి, ఎప్పుడూ గబ్బుగొట్టుతుండే 'సబ్ వే' గుండా నడిచి స్టేషన్‌ముందుకొచ్చినారు. ఎవరినీ ఎవరూ టికెట్ అడిగిన పాపానపోలేదు. ఎవరూ ప్లాట్‌ఫారం టిక్కెట్ కొన్న పాపానాపోలేదు. అన్నట్లు, ఎప్పుడూ కరుకుగావుండే కలెక్టరు తంగరాజ్‌గారైనా ఆ రోజు ప్లాట్‌ఫారం టిక్కెట్ కొన్నారో లేదో మరి!

అక్కడ్నుంచి నేరుగా దర్గమిట్ట బంగళాకు చేరుకున్నారు. కొంతసేపు విశ్రాంతి. అనంతరం సభాభవనంలో సమావేశమైవున్న జిల్లాధికార అనధికార గణానికి గవర్నరుగారు దర్శనమిచ్చి అందరికీ పరిచయంచేయబడ్డారు. మళ్ళీ కొంతసేపు బంగళాలో విశ్రాంతి. అనంతరం ఇంటర్వ్యూలన్నారు.

—కొరవ 5 వ పేజీలో

వివాహమునకు – ముందు–వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీవ్యాధి ఏదకమైనను దిగులు పడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలో వృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట ఇటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగారరహస్య నిపుణులైన డా. చౌదరి గారిని సంప్రదించండి.

చౌదరి డిస్పెన్సరి, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, 16/112, ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

సుప్రసిద్ధమైన
"శంకర్" బ్రాండు సిమెంటు
శాశ్వత కట్టడములకు యిప్పుడు దొరకుచున్నది.

*

—— స్టాకిస్టులు ——

యం. పెంచలయ్యశెట్టి & బ్రదర్సు
సంతపేట—నెల్లూరు
ఫోన్ : 75.

శ్రీ మల్లేశ్వర స్వామివారి దేవస్థానము

నవాబుపేట – నెల్లూరు

టెండరు నోటీసు

పై దేవస్థానమునకు సంబంధించి, నెల్లూరు తాలూకా, చిన్నచెరుకూరు గ్రామములో గల మాగాణి య 97-84 సెంట్లు 6 సంవత్సరములకు కవులుకు యిచ్చుటకు టెండర్లు కోరబడినవి. టెండర్లు 12-8-68 తేదీన సాయంత్రం 5 గంటలలోగా ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుకు చేరవలెను. టెండరుతోపాటు రూ. 250/- లు టెండరు డిపాజిట్టు చెల్లించవలెను.

టి. సుబ్బారెడ్డి,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు - నెల్లూరు.

బనగానపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు నెం. 30 / 1968 రు.

యేరాశి సుదర్శనరెడ్డి — వాది.
గూడూరి ప్రసాదరావు — ప్రతివాది.

పై దావాలో వాది ప్రామిసరినోటుబాకీ రాగోరి ప్రతివాదిపైన సిపైన దావాదాఖలు చేసినాడు. నీకు యేమైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల పై కోర్టువారి యెదుట 17-8-68 తేదిన హాజరై తెలుపుకోవలసినది. లేనిచో నీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—యేరాశి రామమోహన్‌రెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

తణుకు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 567 of 1967.

కర్రి సర్వి రెడ్డి ... —వాది.
గంటి ధర్మరాజువగైరా —ప్రతివాదులు.

వాది చేయించిన ప్రచురణ:—

ఈ నెంబరు దావాలో 1-వ ప్రతివాది గంటి ధర్మరాజు దావానమును అమలు కానందున సదరు ప్రతివాది పై కోర్టులో 17-8-68 తేదిన పగలు 11 గంటలకు హాజరై సంతాయిషీ చెప్పుకోవలయును. లేనిచో దావా పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—ఎల్. చిన్నవీరారెడ్డి-అడ్వకేటు.

విజయవాడ సబు కోర్టులో

A-1. S. C. No. 35 of 1968.

కట్టా కోటిరామయ్య —వాది.
గారపాటి పెదగురవయ్య —ప్రతివాది.

పైనెంబరు దావాలో ప్రతివాదికి దావా సమను వాయిదా 7-8-1968 తేదికి వేసినారు. సదరు వాయిదారోజున పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువారిముందు హాజరై ఆక్షేపణలున్న యెడల తెలుపుకొనవలెను. లేనిచో మీపరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—కిలారు శ్రీనివాసమూర్తి,
వాది అడ్వకేటు.

కోవూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. No. 111 of 1968.

వేమిరెడ్డి రఘురెడ్డి —వాది.
(1) పటాన్ అదంఖాన్ } ప్రతివాదులు.
(2) చిత్రపు పిచ్చి }

వాది ప్రోనోటుబట్టి మీ మీద దావా వేసినందుకు మీకు నోటీసు నిమిత్తం 20-8-68 తేదికి వాయిదా వేసివున్నది. వాయిదా రోజు పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై మీకుగల ఆక్షేపణలు తెలుపుకొన వలసినది. లేని యెడల మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—కలికి కోదండరామిరెడ్డి—అడ్వకేటు

గవర్నరు పర్యటన

(4-వ పేజీ కొరవ)

వైన్సులకంటె రాఘవయ్యగారొక్క రే నద్దంగా హైవేనుకొచ్చినమెమొరాండంతో గవర్నరుగార్ని కలిశారు. మిగతావారంతా వారలగానే ఇంటర్వ్యూ తతంగాన్ని జరిపి నట్టున్నారు. ఇంటర్వ్యూల పేరుతో జరిగిన తతంగంతర్వాత 1½ గంటలనుండి సాయంత్రం 4 గంటల దాకా బంగళాలో విశ్రాంతి. (ఈ లో గా గవర్నరుగారి కుమార్తె వగైరా కుటుంబసభ్యులు మైపాడు సముద్రతీరానికి షికారు వెళ్ళివచ్చారు)

సాయంత్రం 4 గంటలకు టి. వ. కార్యక్రమం. గవర్నరుగారు వేదికమీద కూర్చొనే టి. వ. సభ్యులొక్కొక్కరికి కరచాలనం చేశారు. అనంతరం ఛేర్మెన్ శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు వొక పెద్ద సన్మాన పత్రం చదివి గవర్నరుగారికి సమర్పించారు. నాగార్జునసాగర్ రెండో దశ సత్వరమే రావాలని, సోమశిల ప్రాజక్టు రావాలని; నెల్లూరునుండి కడప- అనంతపూర్ మీదుగా రైల్వేలైను నిర్మాణం జరగాలనీ; దుగరాజపట్నం- కృష్ణాపట్నం రేవుపట్నాల అభివృద్ధి జరగాలనీ వగైరా వగైరాకోర్కెల్ను ఆపత్రంలో వేసిందారు.

అనంతరం గవర్నరుగారు ప్రసంగిస్తూ పూర్వ కదంపుడు విషయాలన్నీ చెప్పారు. పై వొక్క కోర్కెను గూర్చయినా గవర్నరుగారు ప్రస్తావించనేలేదు. తీర్థానికి తీర్థం ప్రసాదానికి ప్రసాదంలాగావుండింది ఆయన ప్రసంగం. అంతే, టి. వ. కార్యక్రమం అయిపోయింది.

అక్కణ్ణుంచి నేరుగా మళ్ళీ బంగళాకెళ్ళి వొక అరగంట దమ్మేనుకుని, అంతే విశ్రాంతితీసుకొని అరుగంటలకు టౌన్‌హాలుకు వచ్చారు, మున్సిపల్ పౌరసన్మానానికి.

టౌన్‌హాల్ వేదికను నెల్లూరు మున్సిపల్టీవారు మల్లెదండలతో శోభనపు గదిమాదిరిగా అలంకరించారు! వార్డువారీగా కౌన్సిలర్లందరూ వేదికమీదకొచ్చి కూర్చొన్న గవర్నరుగారితో కరచాలనం చేశారు- కొందరు కౌన్సిలర్లు యీ కరచాలనం చేసేదాకకూడా గంధరగోళం పడిపోయారు. ఎన్. బి. కృష్ణయ్యాది ఉగ్రవాదులు; రాజ్యలక్ష్మ్యాది లెఫ్టిస్టులు గవర్నరు కార్యక్రమాన్ని 'బాయ్‌కాట్' చేసి తమ 'అభ్యుదయ పంథా' ను చాటుకున్నారు. ఈ కరచాలన కార్యక్రమం తర్వాత ఛేర్మెన్ శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు సన్మానపత్రాన్ని చదివి గవర్నరుకిచ్చారు; వొక్క కోర్కెనైనా వెల్లడించకుండా సాదాగావుంది సన్మానపత్రం. గవర్నరుగారు దీనికనుగుణంగా కాసేపు ప్రసంగం చేశారు. 20 ఏళ్ల నాను వేసుకుని నెల్లూరు నగరాన్ని తీర్చిదిద్ద మన్నారు. అంతే, మున్సిపల్ కార్యక్రమం అయిపోయింది. ఆఖర్లో జనగణమనగీతాలాపన గల్ల శైతే వొకఅమ్మాయి అందుకుని పూర్తిచేసి పరువుదక్కించింది. అంతే, అదికాగానే బంగళాకెళ్ళిపోయారు గవర్నరు.

మంగళవారం ఉదయం కార్లో బయలుదేరి గూడూరు రహదారి బంగళా చేరుకున్నారు. అక్కడ రెండుగంటలసేపు సేదదీర్చుకుని, అంటే రెస్టు తీసుకున్న తర్వాత గూడూరు మున్సిపల్ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. ఛేర్మెన్ కోటారెడ్డిగారు గవర్నరుగారికి సన్మానపత్రం సమర్పిస్తూ గూడూరుకు భూగర్భ డ్రయినేజి పథకమూ, రైల్వే లెవల్‌క్రాసింగువద్ద అండర్‌గ్రౌండు బ్రిడ్జి, హాస్పిటల్‌కు ఎక్స్‌రే ప్లాంటు వగైరాలు కావాలని కోరారు. గూడూరు ప్రభుత్వ కాలేజి దురవస్థను తొలగించి కనీసవసతులు సమకూరేటట్లు చూడమనికూడా కోరారు.

గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తరమిస్తూ ముఖ్యమైన రైల్వే జంక్షను కాబట్టి, మైకాకేంద్రం కాబట్టి గూడూరు తప్పక అభివృద్ధిచెంది తీరుతుందిపొమ్మన్నారు.

మున్సిపల్ కార్యక్రమం కాగానే గవర్నరుగారు మళ్ళీ బంగళాకెళ్ళి అరగంటసేపు దమ్మేనుకుని తర్వాత సమితి సన్మానసభకు వెళ్లారు. అక్కడ సమితి రాజా శ్రీ కుమారస్వామిరెడ్డి గవర్నరుకు సన్మానపత్రం సమర్పించారు. ఎక్కడాలేంది, గూడూరువాళ్లకు గవర్నరుగారి ఇంగ్లీషు అర్థంకాదని కాబోలు తన ఇంగ్లీషు ఉపన్యాసానికి తెలుగు తర్జుమా కోరినట్లున్నారు- కాలేజి తెలుగు లెక్చరరుగారి తర్జుమా తతంగం వొక కాలక్షేపంక్రింద తయారైంది.

తర్వాత సాయంత్రం 3 గంటలకు కోట సమితికి పయనమై వచ్చారు. దారిపొడుగునా అక్కడక్కడా బడిపిల్లలు బడిమానుకొని ఆ ఎండలో జండాలు పట్టుకొని గవర్నరుకు గార్డు ఆఫ్ ఆనర్ యిచ్చారు. కోట గ్రామం పొడుగునకూడా ఆ మిడిసికాసే ఎండలో పాపం బడిపిల్లలు బారులుతీరి నిలబడ్డారు. కోట సమితిలో త్రిభాషా సూత్రంప్రకారంహిందీలో కూడాస్వాగతపు ఆర్చీలు తగిలిచ్చిపెట్టారు.

కోట సమితిరాజా నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు గవర్నరుకు స్వాగతపత్రం సమర్పిస్తూ సోమశిల ప్రాజక్టు రావాలనీ, దుగరాజపట్నాన్ని రేవుపట్నంగా అభివృద్ధి చేయాలనీ, వాకాడులో మెడికల్‌కాలేజి పెట్టించాలనీ, చక్కెర ఫ్యాక్టరీకూడా పెట్టించాలనే కోర్కెల్ని వెళ్ళడించారు. ఈ కోర్కెలన్నీ చెవిటిముందు శంఖూదినట్టే అయింది. గవర్నరుగారి ప్రసంగం వేరే ధర్మోపదేశ విషయాల మీద మళ్లింది.

ఇక కోట నుంచి నేరుగా విద్యానగర్‌కు చేరుకున్నారు. జనార్దనరెడ్డిగారు పెద్ద పూలమాలతో స్వాగతం, ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ జె. బి. బిలియమ్స్ నమేతంగా. కాలేజి విద్యార్థులనుండి ఎన్. సి. సి. వందన స్వీకారానంతరం కాలేజి కుటీరాలను సందర్శించారు. ఇక్కడనుంచి కారులో సరాసరి వాకాడు విద్యాసంస్థలకు చేరుకున్నారు. వాకాడు సంస్థల జనకుడు (జనమేజయుడంతటివారు అని ప్రక్కనున్న వొక మిత్రుడన్నారు) శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి పెద్ద పూలమాలతో గవర్నరును సత్కరించారు. నేల ఈనినట్లు అంతా జనమే- విద్యార్థి జనమే. క్రిక్కిరిసిన వరుసల్లో బారులుతీర్చి నిలబడ్డారు. గవర్నరుగారు ముగ్ధులైపోయినట్టున్నారు-అంతా కలియ దిరిగినతర్వాతచేరుకున్నారు. ప్రార్థనగీతం- స్వాగత బృందగానాల తర్వాత వాకాడు సంస్థల ప్రధాన నిర్వాహకులు శ్రీ జనార్దన రెడ్డి ప్రత్యేకబాణీలో అచ్చొత్తించబడిన కోర్కెలులేనిసన్మానపత్రాన్ని గవర్నరుకు సమర్పించారు. అనంతరం కల్చరల్ ప్రోగ్రామ్స్. కొవ్వొత్తుల దీపనృత్యం; ప్రోచేవారెవరురా- నృత్యగీతిక; కోలాటం; నాటిక; వ్యాయామక్రీడా ప్రదర్శనల-దబదబా జరిగిపోయాయి- పాత బిటెటర్స్ అయిన మా బోంట్లకు ఇవన్నీ కొట్టిన పిండేగాని, గవర్నరుగారిలో మాత్రం యీ ప్రదర్శనలు- విన్యాసాలు వొక చెరగని ముద్రవేసినట్లే వున్నాయి- ఇందుకు, ఆఖర్లో ఆయనచేసిన ఉద్విగ్నమైన ఉపన్యాసమేసాక్షి.

ఈ ప్రదర్శన తర్వాత- గతంలో శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి వాకాడు సంస్థలనుగూర్చి వ్రాయించి ముద్రించిన 'నేను- నాసంస్థలు' అనే పుస్తకం యిప్పుడు కొద్ది మార్పులతో ఆంగ్లీకరించబడిన "సేవాజ్యోతి" సంచికను గవర్నరు ఆవిష్కరించారు. రిటైర్డ్ హెడ్‌మాస్టరు బాబావివేకంగారు యిందులోని కొన్ని భాగాలను చదివి వినిపించారు.

ఇందులో కొత్తగా పేర్కొనబడిన ఒక చిన్న అంశం చూడండి:

"లూథర్న్ వరల్డ్ ఫెడరేషన్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ ఆర్నె సోతిక్ గారు వాకాడు సంస్థలను సందర్శించిన తర్వాత పై ఫెడరేషన్ తరఫున నొక జర్మన్‌డోనార్ ఏజన్సీ (బ్రెడ్‌ఫర్‌ది వరల్డ్) ద్వారా వాకాడులో 50 బెడ్లతోకూడిన వొక హస్పిటల్ నిర్మాణానికి 32 వేల డాలర్లు (అంటే షుమారు 2 లక్షలా 40 వేల రూపాయలు) మంజూరు చేయించారు."

చూడండి వాకాడువారు ఎక్కడెక్కడినుండో సహాయాలను సమీకరించుకొంటున్నారు! ఇది మొత్తానికి అంతరసాధ్యమే నని చెప్పాలి.

అనంతరం – వాకాడులోని 20 విద్యాసంస్థల తరపున వొక్కొక్కరేవచ్చి బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి పూలమాలలువేసి ఒక్కొక్క కొవ్వొత్తిదీపాన్ని వెల్గించుకొని నిలబడ్డారు. వెనుక వొక బ్యాక్‌గ్రౌండ్‌గీతం వినబడుతూ వుండింది. ఈ సంస్థల ముప్ఫయ్యవ వార్షికోత్సవ సూచకంగా వొకజ్యోతిని గవర్నరుగారు వెల్గించి బాలకృష్ణారెడ్డి మెళ్లో ఒక పూలమాలనువేసి సత్కరించారు. ఈ దృశ్యం చూచేవారికి 'సింబాలిక్' గా వుండింది.

అనంతరం గవర్నరుచేసిన ప్రసంగం చూడండి:-

"నా జీవితంలో ఇంతదాకా నేను ఎన్నో సంస్థలకు ప్రారంభోత్సవాలు జరిపాను. కాని ఇప్పుడు నేను చేసింది నా అనుభవంలో అద్వితీయమైనది, చిరస్మరణీయమైనది. ఈ సేవాజ్యోతిద్వారా వొక విధమైన యజ్ఞదీక్షద్వారా యీ 30 ఏళ్లుగా బాలకృష్ణారెడ్డి వెల్గించిన యీ దీపంద్వారా యీ ప్రాంతపు జనాలిపై ఆయన ప్రసరించిన సేవాజ్యోతి- ఇదే గాంధీజీ కలలు గన్నది; మనల్ని కోరింది. జీవితంలో శాంతమయ, భక్తిమయ ప్రేమార్ద్రతతో కూడిన నిస్వార్థసేవ ఏమి సాధించగలుగుతుందో- బాలకృష్ణారెడ్డిగారే దానికి వొక సజీవ ఉదాహరణ.

"అలనాడు బుద్ధుడు పేదలపై దయార్ద్రతో ప్రపంచాన్నే పరిత్యజించాడు. అహింసను, ప్రేమను బోధించాడు. బాలకృష్ణారెడ్డి బుద్ధుడులాగానే ప్రపంచాన్ని పరిత్యజించకుండా, తనను తాను భగవదర్పితం చేసుకున్నాడు- అట్టడుగునవున్న వారి సభివృద్ధి చేసేందుకు. ఒక చిన్న బోర్డింగ్‌హవుస్‌తో ప్రారంభించి యిప్పుడు 30 ఏళ్ళు పూర్తిచేసుకుని 3 వేల మంది విద్యార్థులకు నెలవు కల్పించారు.

"Balakrishna Reddy has brought about in a much forsaken land in the south east of Andhra a silent but steady revolution. It is a social economical and cultural revolution by ceaseless efforts done by one man and his associates... I had no words to express my appreciation... I compliment and congratulate Balakrishna Reddy who has got the inspiration, the devine inspiration to do this good work and I bless the good work that is going on and I hope it may multiply into many other institutions of the kind. It is an institution unique of its kind in India, I can say..."

-ఇదీ గవర్నరుగారి వాకాడు ప్రసంగం.

అనంతరం కార్లో బయలుదేరి నెల్లూరుకు సరాసరి వచ్చేశారు. బుధవారం ఉదయం సంగం వెళ్లారు. సంగంప్రాంత ప్రజల్ని కల్సుకోవడమని ప్రోగ్రాంలో వుంది. ఏం ప్రజల్ని కల్సుకోవడమోఏమోగాని, అక్కడా ఒకచిన్నసభ. మళ్ళీ ఒక చిన్న ప్రసంగంతో సంగం కార్యక్రమం ముగించేసుకున్నారు. సంగం, తరుణవాయి సర్పంచ్‌లు రెండు విజ్ఞాపన పత్రాలు సమర్పించుకున్నారు. ప్రజల్ని కల్సుకోవడమంటే యింతేగదా! నెల్లూరు తిరిగివచ్చి సాయంత్రం 5 గంటలదాకా దీర్ఘ విశ్రాంతి తీసుకుని మద్రాసు-హైదరాబాదు ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో నెల్లూరు వదలి వెళ్ళిపోయారు. —మా. వి.

(మొదటి పేజీకొరవ)

సంబంధం, గ్రామపంచాయతీ కార్యాలయాన్నుంచి నది వాలయం దాకా సర్వాంతర్యామి కావాలని ఆయన అభిమతం. ఆయనకోరిక ఇంకానెరవేరవలసియేవుంది. ఇహ ఆయన విరాగ్యతతో ఆ గురుతర బాధ్యతా నిర్వహణకు పూనుకొనవచ్చును.

చిత్రమేమిటంటే, విద్యామంత్రిగా రామపుంగారు, శ్రామిక మంత్రిగా బాపూజీ ఎంతనిమ్మకుని గుర్తైనారో, జనసంబంధ శాఖామంత్రిగా ఆయన ప్రవర్తన, చర్యలు కూడా అంతేవిమర్శకు గురైనాయి. ఉదాహరణకు పత్రికల 'నల్లచట్టిక'. కాని జనసంబంధ శాఖాధికారత్వంలో మార్పు రాలేదు. బహుశా- ఈ విమర్శలు నవ్యసైనవి, సహేతుకమైనవి కావని ముఖ్యమంత్రి భావించివుంటారు. కాని ఈ నల్లచట్టికకు బాధ్యత ఒక్క బాపూజీదే కాదేమో!

బాపూజీగారికి అంతరంగిక వ్యవహారాల శాఖ కావాలనేకోరిక చాలా ప్రగాఢంగా వుంది. ఆయన ముఖ్యమంత్రిని అడిగారుకూడానట. ఆయన పాపం ఇంకా ఏనాటైనా హోంశాఖ తనకు రాక పోదని ఆశిస్తున్నారు. శ్యామికశాఖ కావాలని కె. వి. నారాయణరెడ్డిగారు కోరుకోలేదు. కావాలనీలేదు. ఆయన మనసు రవాణాశాఖపైనే. అదెవరికి యివ్వదం యిష్టంలేదు ముఖ్యమంత్రికి.

మత్స్యశాఖ విషయంలోను, ఆ శాఖా డైరెక్టరు విషయంలోను మంత్రి రామస్వామిపై విమర్శలు వచ్చాయని తొలగించారు. కాని మత్స్యశాఖకు వనికిరాని మంత్రిగారు పంచాయతీ రాజ్యాన్ని, అటవీశాఖకు ఎలావనికివస్తారో తెలియదు. అలాగే చెంచురామానాయుడుగారిని అటవీశాఖ విషయంలో విమర్శించారని ఆ శాఖను తొలగించారు. విమర్శలు అంత ముఖ్యమైనవైతే, అవేలు మంత్రులుగా వుండడానికి వీరంతా ఎలా యోగ్యులో అర్థంకాదు. కొందరు ఉద్యోగుల అవినీతి విషయంలో అంత కఠినంగా వ్యవహరిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి; మంత్రుల దుర్నీతిలేక దుష్ప్రవర్తనపట్ల ఔదాసీన్యం ప్రమాదం ప్రదర్శిస్తున్నారనవలసివుంటుంది. ఒకవేళ ఆరోపణలు విమర్శలు సహేతుకమైనవి కాకపోతే మార్పులే అనవసరంకాదా!

ఏమైనా ఈశాఖల మార్పులవల్ల ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారిని, శీలం సిద్ధారెడ్డిగారిని సంతుష్టులను చేశారు కాని ఇతరమంత్రులు పలువురిని అసంతృప్తులను చేశారు.

ఇన్ని మార్పులు జరిగినా ముఖ్యమంత్రి ఇంకా బరువును భారాన్ని మోయవలసివచ్చింది. హోం, ఆర్థికశాఖ, రవాణా, విద్యుత్‌లాంటివి చాలా ఇంకా ఆయన వద్దనేవున్నాయి. కొత్తమంత్రులను వేసుకున్నప్పుడు ఈభారం కొంత తగ్గుతుందనీ, కనుక ఒకరినో ఇద్దరినో తీసుకుంటారనీ కొన్నివర్గాలు ఊహిస్తున్నాయి. నిజం పెరుమాళ్ళకెరుక.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి	570-00
దొంగనంబరు		510-00
తెల్లశేనగ	,,	495-00
ఎర్రశేనగ	,,	450-00
ఐ. ఆర్. 8.	,,	450-00

NELLORE MUNICIPALITY

TENDER NOTICE

Sealed Tenders will be received for the work mentioned below in the prescribed form in the Municipal Office, Nellore upto 4-00 p. m. on 14-8-68 by the undersinged. Tenders recived shall be opened at 4-30 p. m. on the same day in the presence of the tenderers present. Tender documents can be had on payment of Rs. 2-06 for the work in the Municipal Treasury on or before 9-8-68 in the Municipal Engineering office. Tender deposit shall be paid on or before 14-8-68 into the Municipal Treasury and Challan enclosed with the tender.

S. No.	Name of work	Estimate Amount	Tender Deposit
1.	Filling with sand to Mallappa Channel from Chakala Street junction upto Aruna Hotel junction	Rs. 12,000	Rs. 600

—S. M. MURTUZA, Secretary.

TENDER NOTICE

Andhra Pradesh State Electricity Board

Concerting of the supports of 33KV GUDUR - CHENDODU LINE

Sealed tenders for the work of "Concreting of the supports of 33KV Line between Gudur and Chendodu" will be received by the undersigned upto 16-00 hours on 14-8-68 and will be opened at 16-30 hours on the same day.

The intending tenderers can have the tender schedule and specification from the unders signed on payment of Rs. 5-15 either in cash or by money order on any working day from 2-8-68 to 17-00 hours on 13-8-68. Remittance towards the cost of tenders specification and schedule will not be refunded under any circumstances.

—M. SYAMASUNDAR,
Divisional. Elecl Engineer,
Operation. Phone No. 70,
Kotamitta Road, NELLORE.

కావలి సబ్ కోర్టులో

S. C. No. 449 of 1967.

దిబ్బమూరు రామనుజారెడ్డి —వాది
యేలూరు వెంకటకృష్ణారెడ్డి—ప్రతివాది

వాది ఈనెంబరున సమీప ప్రామోటును బట్టి దావా చేసినందుకు దావా నోటీసు నియత్తం 20-8-68 తేదికి చాయిదా వేసినారు. ఆ దినం వరకు 10 గంటలకు సివు పై కోర్టుకు హాజరై సి ఆఫీసరణలు తెలువుకొనని యెడల సి పరోక్షమములో తీర్మానింపబడును.

—వి. రామకృష్ణరాజు,
వాది అడ్వకేటు - కావలి.

దండల నొప్పులు తగ్గటుకోండి ఇదిగో అమృతాంజనము

అమృతాంజన్‌లో రామనాన్ని కలిగించే 18 రకాల ఔషధాలు ఉన్నాయి. త్వరగా నమ్మకంగా విశ్రాంతి కలిగిస్తుంది. అతి కొంచెము కావలసి ఉంటుంచేత ఒకే సీసా నెలంతా వస్తుంది. 70 ఏళ్ళు పేరు గడించిన అమృతాంజన్ వెయికుంకు. తలనొప్పికి, గుండె జబ్బుకు, ఇతర బాధలు, జబ్బులకు మరియు కొన్నింటికు అమోఘమైనది.

గుర్తుంచుకోండి. విశ్వసనీయంలో కావలసినవి కొన్నింటిని. జబ్బులను ఇతర కారణాలు కలిగిస్తాయి. ఇంట్లో ఒక అమృతాంజన్ పీటా ఉంచుకోండి.

అమృతాంజన్ 10 రకాల ఔషధాలు చేరిన మందు

అమృతాంజన్ క్రొత్తగా, అద్భుతమైన పెయిన్ బామ్ తయారుచేస్తుంది. సీసా 'అంటే'కాకే సీసా కొంటే అది ఉంటుంది.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్
తయారు చేసినవారు - కలకత్తా - 29

*** మా మద్రాసు సినివిలేఖరి ***

★ పత్రికలు-విమర్శలు
★ శ్రీరంగనీతులు చెప్పడం సినిమావారికీ బాగాతెలుసు!
★ ఒకేపాట్‌లో నాలుగు నిమిషాలపాట
★ పంజాబులో సినిమాలు జాతీయం

బర్నలిజం అనేది ఒకనాడు వ్యావకం – ఈనాడు వృత్తి. కీర్తిశేషులు శ్రీ నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, ముట్నూరు కృష్ణారావు, కాసా సుబ్బారావువంటి ప్రముఖులు జర్నలిజానికి గౌరవం తెచ్చిపెట్టారు. తెలుగునాట వార్తావత్రికల్ని ప్రతికింది సంప్రదాయాలను నెలకొల్పారు. వ్యావకాన్ని వృత్తిగామార్చిన గౌరవం వారికి దక్కింది.

అందులో ఒక శాఖగా తలఎత్తింది సినిమా జర్నలిజం. ఒకనాడు మంచి సినిమాలు వచ్చాయి, మంచి జర్నలిజం వచ్చింది. సినిమాలతోపాటు సినిమా జర్నలిజం పెరిగింది. వాటితోపాటు నైతికంగా పతనమవుతూవస్తోంది – ఇది నిత్యం. ఈ వ్యాఖ్యాత సినిమా జర్నలిజం నరదాగా చేపట్టిననాటికి యింతతెలివి మీరిపోలేదు సినిమాలోకం. అప్పటికి పెద్దగా రాజకీయాలులేవు, ఈ వదేళ్ళలో వుట్టగొడుగులు చాలా వెలిశాయి.

నటీనటులకళ్ళదగ్గరప్రతిశే వ్యక్తులు అనేకం వెలిశాయి. అవి పీడురునుండి వెలువడినా, వాటి నిర్వాహకులు సినీ నటీనటులచుట్టూ తిరిగే ఉన్న గ్రహాలే. అయిదుతూ వదికీ చేతులు కొందరు దాచితే, వందలు వేలు కొందరు వుచ్చుకుంటారు. అంతేతేడా!! డబ్బు వుచ్చుకున్నవాడు ఆత్మవంచన చేసుకొని, అబద్ధాల్ని గతాలుగా మార్చిరాస్తాడు. వలానానటిని, నటుడ్ని అకాశానికి ఎత్తేస్తాడు. అదే సినిమా జర్నలిజానికి పతనం.

ఇటీవల యిద్దరునటులతో టేబీవేయడం యధాలాపంగా జరిగింది. అందులో ఒకరు గంభీరంగా దిరునవ్వు చిలకరిస్తే, మరొకరు మాత్ర ముడుచుకున్నారు. ఆ యిద్దరూ ఈ రచయిత విమర్శకు బాధవడ్డ వారే నట. అందులో విలన్ అడిగాడు 'మీరు వలానావిధంగా నా పైనవ్యాకారు అడికారాగా లేదు' అని. నిజమే, నిజంరాసినాగష్టూరం. కేవలం అందరినిలె పొగడుతూ వ్యాయమని సలహా యిచ్చాడు కూడా. థాంక్స్. అయన మందితవానికి అభినందించాను, మనసులో బాధ చెప్పగలిగాడు.

రెండవవ్యక్తి ఒకహీరో. . ఈయనకు నూరుచిత్రాల నమ్మానాలు జరిగాయిలెండి. మూడుసార్లు విష్ చేసినా మొహంతప్పించ గలిగాడు. ఈయన చేసిన ఒక పనివిషయంలో, ఈ విమర్శకుడు కలం వుచ్చుకోక తప్పిందికాదు. అయితే ఆ తర్వాత తెలిసింది-ఆతప్పు ఆతనిదికాదని. అతను నమ్మి పనులు అప్పగించిన కొందరు సినిమా పత్రికలరాయుళ్ళు లోభించారని తెలిసింది. అదేవిదముగా, మరో వ్యక్తికా నంపాదకుడు వరుగెత్తుకువెళ్ళి ఆ హీరో దగ్గర నూరురూపాయలు తీసుకుని నా విమర్శను ఖండిస్తూ ఒకపేజీ ఐనాబు వేసుకున్నాడు స్వంత పత్రికలో. అది మనసులో పెట్టుకున్న హీరో గారు మాత్ర విగించుకుంటే ఏంకాధ? చేసిరైనా నంస్కారం ఉండాలిగదా!

★★★

ఈమధ్య ఒక ప్రముఖ వారపత్రిక ఒక కొత్తనిర్మాతను వరిచయంచేస్తూ ఆ అదర్శయువకుడు బాగాశ్రీమంతుడని, ఎగమిదేళ్ళక్రితం సినిమాకారులను చూడడానికి మద్రాసువచ్చి, వదలలేక, ఇక్కడే స్థిరవడిపోయాడని, ఇప్పుడు నిర్మాత అయి, శరపరంవరగా నిర్మాణం సాగిస్తారని వ్రాశారు. నిజమేగదా! ఈనాడు నూటికి తొంభైమంది నిర్మాతలు, సినిమాకారులకోనం వచ్చేవారే! ఆ స్టామర్ వదలిపోకనే, ప్రొడక్షన్ ప్రారంభిస్తున్నారు. పదేళ్ళుగా విజయవల అవుతున్న తెలుగు చిత్రాలుచూస్తుంటే ఈ రహస్యం చెప్పకపోయినా తెలుస్తూనే వుంది. ఒక్కొక్కసారి పెద్దవ్యక్తికలవారు తప్పిదారి గణాలు బయటపెడుతుంటారు. ఈనాడు వినత్రికగాని, ఒకసినిమా బాగాలేదంటే, ఆ సంస్థనుండి 'ఏం' గిట్టుబాటు కాలేదని అర్థం.

శ్రీరంగనీతులు

ఇదిఒక సినిమా పేరుకాదు. ఎవరైనా మోజావడి ఈపేరు పెట్టుకున్నా మనకేం అభ్యంతరంలేదు. ఈనై 16 న మద్రాను ఏలింపాన్స్‌వారు దిలీప్‌కుమార్‌కు సన్మానము చేశారు. అనలలో దిలీప్ ప్రభుత్వవు వన్ను ల ను భా టు గా విమర్శించాడు. వన్నులు తగ్గకపోతే సినిమా నిర్మాతకు గతిలేదన్నాడు. దానివెల్ల అనలు సినీలు కళాకారులకే యిబ్బందులు పీర్పడుతున్నా యట.

"స్వతంత్ర్యా"కి పూర్వం ఇండియాలో మంచిచిత్రాలు తయారైనాయి. అనాడు నైతికంగా, కళాత్మకంగా ప్రామాణిక చిత్రాలు వచ్చాయి. ప్రభుత్వనహకారం కూడా బాగావుండేది. ఈనాడు వన్నుల భారం ఎక్కువైంది. ప్రపంచంలో మన సినిమాకు గౌరవం చేకూర్చిన పెక్కు నిర్మాతలు అప్పుల్లో చచ్చిపోయాడు. వారి వారి కళాసృష్టికి ప్రభుత్వం యిచ్చిన నత్కారం – మన విశ్వవిద్యాలయాలలో నటన నేర్పరు.

"మన సెన్సార్ విధానం చాలాపాతది. పిది గణాయితిగా జరగడానికి పిల్లేం కాలం మారింది. మోకాలిపైన వీధిచూపినా సెన్సార్ అభ్యంతరకం చెబుతుంది. ఈ పద్ధతిలో మన పాతినిత్యాల నర్పించిని బరగ్గొట్టి పాశ్చాత్యాలు నర్పించి

కలెక్టరంటే శంకరనే కలెక్టరు!

నెల్లూరు స్టేషనుకువచ్చిన ఉదయగిరి సమితి జీపు స్వాధీనం!

ప్రభుత్వం ఎన్నిచట్టాలుచేసినా, ఎన్ని నిబంధనలు రూపొందించినా అవి అమలు జరుపవలసింది అధికారులు. ప్రభుత్వం విధానాలను నిర్దేశించగలదేగాని, వాటిని ఆచరణలో పెట్టవలసింది అధికారులు. ప్రభుత్వానికి కీర్తివచ్చినా, అపకీర్తి వచ్చినా వారివల్ల రావలసిందే. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇంత చెడ్డపేరు తెచ్చుకున్నదన్నా, తన ఆశయాలను విధానాలను అమలుజరుప లేక విఫలమవుతున్నదన్నా మొదటి కారణం చిత్తశుద్ధిలేని కాంగ్రెస్‌వాదులైతే; రెండవకారణం పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మారని అధికారవర్గమని చెప్పవలసి వుంటుంది. కాంగ్రెస్ వాదులలో మంచి వాడు దొరకడం ఎంత కష్టమో, అధికారులలో కూడా అంతే! సేవ త్యాగం, చదువు గుణంవున్న కాంగ్రెస్ వాదులకు-ప్రజాసేవకులకు- నేటి సంఘంలో ఎంత గుర్తింపువుందో, వుత్తముడైన అధికారికి అంతే గుర్తింపు. జాతి అపాదమస్తకం నైతికంగా పతనం చెందిన ఈ రోజుల్లో ఎక్కడైనా, ఎవరిలోనైనా ఒక మంచి, ఒక మంచివాడు తటస్థిస్తే, అబ్బురంగా ఆనందంగా వుంటుంది. అటువంటి వుత్తముడైన అధికారి నెల్లూరుకు లభించాడు; వారే కలెక్టరు శ్రీ ఎస్. ఆర్. శంకరన్!

శంకరన్‌వలె మంచివారు పూర్వం రాకపోలేదు. కాని అన్ని విషయాల్లో ఇంత సుగుణుడైనఅధికారి వచ్చాడో లేదో అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. ఎప్పుడూ ప్రజలమధ్య తిరగడం; పల్లెల్లో ఎవరైనా ఎంత అనామకుడైనా దళార్లు లేకుండా నేరుగావచ్చి చెప్పుకుంటే వినడం, న్యాయమైంది తప్పక చేయడం; అన్యాయాన్ని అది ఎవరివల్ల, ఎంత పెద్దవాడివల్లజరిగినా సహించకుండడం; సిఫారసులను సుదూరాన వుంచడం; ఇంతవరకు పూర్తిగా విస్మరింపబడిన ప్రాంతాలను అత్యంత ప్రాధాన్యత యిచ్చి, వాటి అభ్యున్నతికి అహర్నిశలు పాటుపడడం; వ్యవసాయాభివృద్ధి విషయంలో రూల్సుగీల్సు అడ్డు వడినా, సడలించి ప్రోత్సహించడం శంకరన్‌గారిలోని కొన్ని విశిష్టగుణాలని ప్రజావాణి చెప్తున్నది. ఆ మధ్య ఒక దర్శి ప్రాంతీయుడు చెప్పాడు- ఇటువంటి కలెక్టరును మేము చూడలేదు. ప్రతి పల్లె తిరుగుతున్నారు, ప్రతిగ్రామావసరాన్ని గుర్తిస్తున్నారు, సాధ్యమైంది వెంటనే చేయిస్తున్నారు, జరిగిందిలేనిది ఆ దేవదేవ వచ్చి పర్యవేక్షిస్తున్నారు- అన్నాడు ఆ వ్యక్తి. శంకరన్ దర్శి, పొదిలి వంటి మెట్టప్రాంతాల్లో తిరుగుతున్నట్లు సుభిక్షంగావుండే ప్రాంతంలో తిరగడంలేదు. మొన్న ఇంకొకరితో మాట్లాడుతున్నప్పుడు అనుమతిలేకుండా పైర్లకు నీరు పారించుకున్నందుకు రివిన్యూ అధికారులు పెనాల్టీలు విధించి, నిర్బంధిస్తున్న ప్రస్తావన వచ్చింది. శంకరన్ అలాంటి విషయాల్లో చాల వుదారంగా వున్నారని, అధికోత్పత్తి చేసినవాడికి అపరాధాలు విధించకూడదనేది వారి అభిమతమని ఆ వ్యక్తి అన్నారు. శంకరన్ ఎక్కడకుపోయినా పైర్లు, పంటలను చూడడం, వ్యవసాయంపట్ల అత్యంత ఆసక్తిని చూపడం జరుగుతున్నది. శంకరన్ దెబ్బకు వ్యవసాయశాఖాధికార్లుకూడా సతమతమైపోతున్నారంటే నమ్మండి!

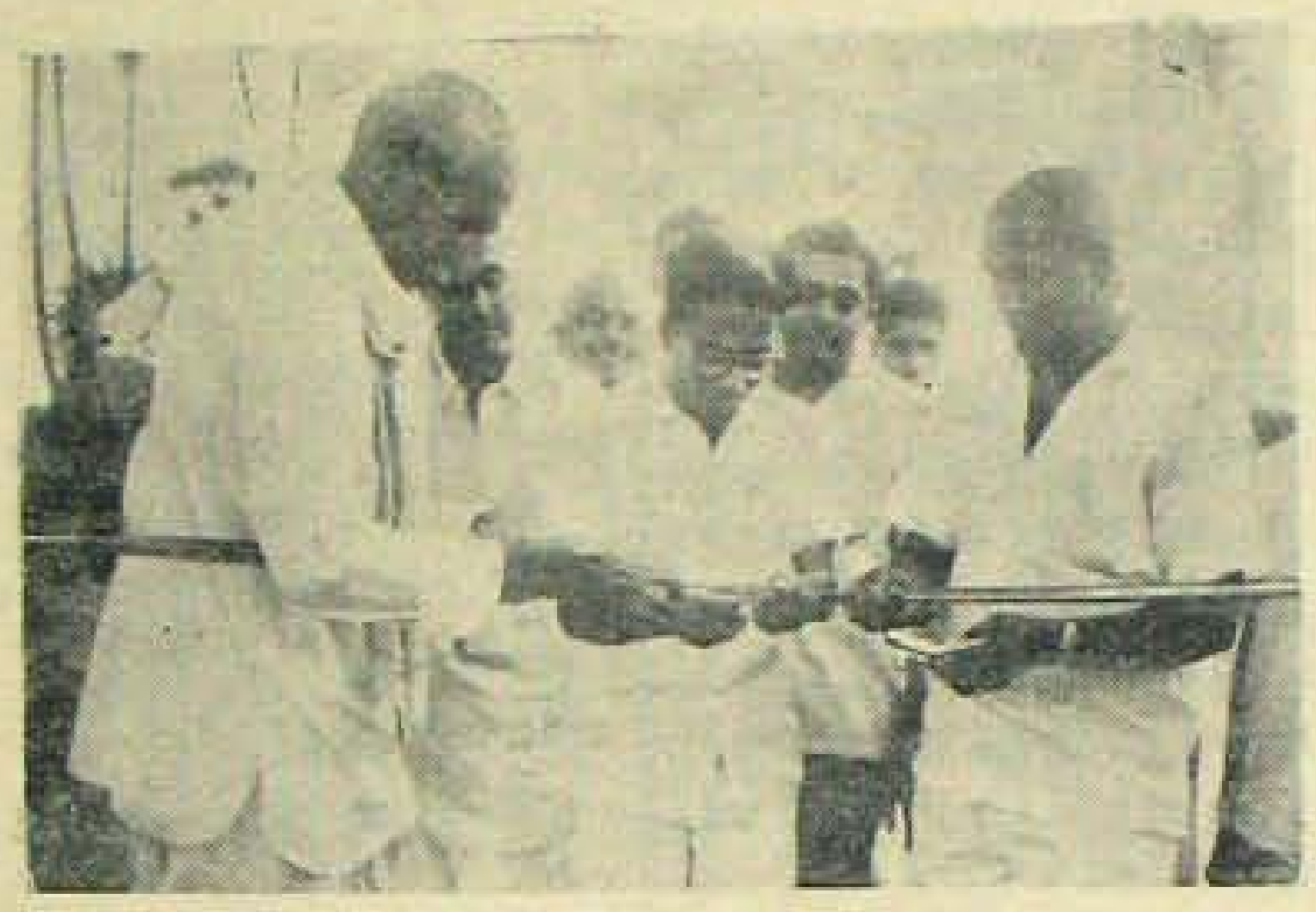
శంకరన్ విగ్రహంలోనే నిరాడంబరత వుంది. దానికితోడు ఎంతో నమ్రతను అలవరచుకున్నట్లున్నారు. 'పీరా కలెక్టరు' అనేంత ఆడంబరరహితంగా వుంటారు. చూపుకు ఎంత చిన్నో, పనిలో అంత పదును. సన్మానాలు గిన్మానాలు పనిలేదు; పూలమాలలు గీలమాలల పిచ్చిలేదు. పబ్లిసిటీ వ్యామోహం అంతకంటే లేదు. స్ట్రిక్టునెస్‌కుతోడు, పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకునేగుణంవుంది. కాగితంమీద వున్న రూల్సేకాకుండా, అన్వయంలో న్యాయాన్యాయాలు గ్రహించగలిగినశక్తి వుంది. అన్నిటికీమించి, రోజుకు యిరవైగంటలైనా పనిచేయగల ఓర్పు, అవకాశం శంకరన్‌కు వున్నాయి. కొందరికి అసంతృప్తిగావున్నా, ప్రజలలో మాత్రం శంకరన్ చాల పాపులర్‌గావున్నారు.

ఈ ఉపోద్ఘాతమంతా యీ వారంలో చిన్న ఒక సంఘటనతర్వాత వచ్చిందే. కలెక్టరుగా, ఉత్తమ సాంప్రదాయాలను నెలకొల్పే వున్నతాధికారిగా, తన మన అనే విచక్షణలేని నిష్పాక్షిక పాలకుడుగా శంకరన్ ప్రతిష్టను ఇనుమడింపజేసే సంఘటన అది. ఈ వారంలో ఒకరోజు శంకరన్ మరికొందరు అధికార్లతో కలిసి నెల్లూరు రైల్వే స్టేషనుకు పోయారు-గవర్నరు ఆగమన స్వాగత సన్నాహ ఏర్పాట్ల పర్యవేక్షణకు. అక్కడ ఉదయగిరి పంచాయతీసమితి వారి జీపు ఆగివుంది. కలెక్టరు చూచాడు; వుగ్రుడైపోయాడు; ఆ బి. డి. ఓ. ఆ సమయంలో ఎదురుగా వుండివుంటే పైబడి కొర్రాడాఅన్నంత కోపోద్రిక్తుడైనాడు. వెంటనే ఆజీపును స్వాధీనం జేసుకొని, కలెక్టరాఫీసులో పెట్టించివేశాడు. ఇది చిన్నసంఘటన అయినా, రోజులుబట్టి స్వల్పవిషయమే అయినా, శంకరన్ వుద్యోగ ధర్మనిరతిని వెనోళ్ల చాటే సన్నివేశం.

ఆ బి. డి. ఓ. గారు కుటుంబాన్ని రైలుఎక్కించడానికో, లేక మరిదేనికో, స్వంతపనిమీద ఉదయగిరినుండి యిన్ని మైళ్ళు ప్రభుత్వ జీపును తీసుకొనివచ్చాడట. పాపం, ఆయన దురదృష్టంకొద్దీ శంకరన్ కంటబడ్డాడు! ప్రభుత్వ జీపులు, వాహనాలు ఎంతగా దుర్వినియోగమవుతున్నాయో చెప్పలేము. పంచాయతీరాజ్యం ప్రవేశించి, అనధికార్ల ప్రాబల్యం ఏర్పడిన తర్వాత ఈ దుర్వినియోగం తారస్థాయికిపోయింది. నెల్లూరుకు వచ్చి కాఫీ త్రాగడానికి, సినిమాలు చూడడానికి, చుట్టాలిళ్లకు పోవడానికికూడా ఈ వాహనాలే. ఇవి చాలవన్నట్లు, ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకు యిక్యరాజ్యసమితి ఆరోగ్యసంస్థ ద్వారా వాహనాలు లభించాయి. మోరటుజీపులకంటే, ఇవి ఎంతో అందంగా సుఖంగా వున్నాయి. ఇవి ఇవ్వబడిన వుద్దేశ్యం వైద్యసేవ. ఆ సేవసంగతి దేవుడెరుగుగాని, ఇవన్నీ రోజూ ట్రంకురోడ్డుమీద హాజరు వేసుకుంటుంటాయి! ఈ దుర్వినియోగాలను చూస్తున్న ప్రజల కడుపులు మండిపోతుంటాయి!!

అవసరమైన కాలాలకు, అధికార్లకు వాహనాలు లేదు. అనవసరమైన వాటికి, దుర్వినియోగానికి మాత్రం కావలసినన్ని వాహనాలు! ప్రజల కండ్లముందు నిత్యం జరిగే ఈ అక్రమం అరికట్టబడడం అవసరం.

కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్ ధర్మనిరతిని కొనియాడుతూ, వారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము. —మా. బి.

కలిగిరి రిజర్వాయరు సదరన్ ఛానల్ 14-వ మైలుక్రింద వుండి; నీటికొరతతో సకాలంలో సాగుకాక, వెనుకదిక్కు వేసినందువల్ల వెల్లువదెబ్బ తగిలి ఏటా తగినంత ఫలితాన్ని పొందలేకపోతున్న వేగూరు, విడవలూరు, మోడేగుంట, ముదివర్తి రైతాంగం రూ. 1,43,000/- లు స్వంతంగా భరించి నిర్మించుకున్న స్లూయిస్‌కు కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్ ప్రారంభోత్సవం జరుపుతున్న దృశ్యం. దీనివల్ల 4237 ఎకరాలకు నీటిపారుదల ఇబ్బంది తీరిపోతుంది. ఈ నిర్మాణాన్ని నెత్తినవేసుకొని పూర్తిచేసిన దేవళ్ళ సోదరులు, ఎం. ఎల్. ఏ. శ్రీ పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డి, ఋద్ది ఎస్. డి. ఓ. శ్రీ పి. రాజగోపాలయ్య ప్రభృతులు చిత్రంలో వున్నారు.

వారం.....వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

స్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా మహిళలలో కొన్ని జనాభా జట్లు సిద్ధమవుతున్నవి. గ్రామాలలో ఆడవాండ్లమధ్యన గర్భనిరోధక సాధనాలనుగూర్చి ఈ జట్లు ప్రచారం చేస్తున్నవి. 4) ఈజిప్టులో, టునీషియాలో, టర్కీలో ఇంకా అనేక ముస్లిం సీమలలో కుటుంబ నియంత్రణోద్యమం కాలీయెత్తున సాగిపోతున్నది.

పైన వివరించిన ఆ వ్యాసంలోని విషయాలు నిజమైతే, ఈ దేశంలో అధిక సంఖ్యాకులు సంశయించబనిలేదు. కాని, తెలిసో- తెలియకో ఇక్కడి అల్పసంఖ్యాకులు కుటుంబ నియంత్రణను నిరోధిస్తే, వారికి వారినాయకులే పై వ్యాసంలోని విషయాలను వివరించి తెలియజెప్పవలెను.

' ' '

పాకిస్తాన్ సేన రెండింతలైనది; యుద్ధ విమానాల సంఖ్య ఇబ్బడియైనది; నౌకాదళానికి జలాంతర్గాములు అనేకంచేరినవి; ప్రజలలోనుండి పారా-మిలిటరీ దళాలు పెరుగుతున్నవి; ఈ సమాచారాన్ని మన రక్షణమంత్రి మన పార్లమెంటులో ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో అందజేశాడు.

బెల్జియం పాకిస్తానుకిచ్చిన రుణ సహాయంతో ఆయుధాలు కొనరాదని ఆక్షేపించింది; తనకాయుధాలే (టాంకులు) కావలెనని పాకిస్తాన్ కోరింది.

' ' '

కేరళలోని 25,000 మంది మార్క్సిస్టులలో 35 శాతంవరకు నక్సాల్‌బారీ బృందంలో చేరకవుతారని అనుకుంటున్నారు.

' ' '

దేవతల పటాలు ఆఫీసులలో వుండరాదని అన్నాదురై ప్రభుత్వం శాసించింది. ఆక్షేపణరాగానే, ముఖ్యమంత్రికానంగతి తెలియదన్నారు. కాసేపటికి, ఆ విధంగా అనలేదన్నారు. ఇంతకూ ఇది స్వల్ప విషయం. అనవసరమైన అర్థరిల్లి గోరంతలు కొండంతలు చేసుకోవడం ఎందుకు? తమిళనాడు అళ్వారులనాడు. జనం భక్తి పరవశులు. పిల్లయార్ కోయిల కనబడితే చెంపలేసుకునే జనాన్ని పాలించేప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా వుండవలెను!

చిత్రజగత్

(6 వ పేజీ కొరవ)

స్వంతంగా స్టూడియోలు కట్టుకోవాలని, సినిమావారిని ఆకట్టుకోవాలని ప్రయత్నం. అందుకు సినీనగరాలు నిర్మిస్తామన్నారు. పన్నులుపెరిగినా, సబ్సిడీలు యిస్తున్నారు.

అలాగే పంజాబు ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తామన్న 'సినీ నగరాన్ని' వాయిదావేసి సినిమాలను జాతీయంచేయవూనుకున్నది. మూడు నెలల్లోవున్న 119 సినిమాహాల్సు ప్రభుత్వం యాజమాన్యంక్రిందికి వస్తాయట. మరో 200 థియేటర్లు కట్టించి ప్రభుత్వం సినిమావ్యాపారం చేస్తుందట. సినిమాలు తయారుచేసి, పంపిణీచేసే బాధ్యతలు నిర్వహించడానికి సంస్థ ఏర్పాటైంది.

ఈ దేశంలో జాతీయంచేసింది ఏది బాగుపడ్డదిగనుక? జాతీయమైన కాంగ్రెసే దిగజారిపోతుంటే, ఆ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు జాతీయంచేసే పరిశ్రమలగతి?

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు.	16-00
6 మాసములకు	,,	8-00
విడిప్రతి		0-30

FOR SALE

★ ★ ★

American Perfection Kerosine Oil Stove Four burners - full oven. Spare wicks.

Rs. 300/-

A. B. M. HOSPITAL, NELLORE

నాయుడుపేట గ్రామ పంచాయతీ

(నెల్లూరు జిల్లా)

టెండరు నోటీసు

★ ★ ★

నెల్లూరుజిల్లా, నాయుడుపేట గ్రామ పంచాయతీలోని ఎలక్ట్రిసిటీ వీధిదీపాలకు కావలసిన ఈ క్రింది కనువరచిన బల్బులను సప్లయి చేయుటకుగాను కొటేషన్లు ఈ క్రింది సంతకము చేసినవారికి 9-8-68 తేది సాయంత్రం 4 గంటలకు తీసికొనబడును. అదే తేదిన సా॥ 4-30 గంటలకు హాజరైనవారి ఎదుట కొటేషన్లు తెరువబడును. డిపాజిట్టు రూ. 10/- లు ఈ ఆఫీసునందు చెల్లించి రశీదు కొటేషనుకు జతపరచి పంపవలెను. డిపాజిట్టు చెల్లించని కొటేషన్లు అంగీకరించబడదు.

(1) 40 వాట్లుల బల్బులు.

(2) 60 వాట్లుల బల్బులు.

పి. రామయ్య,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు - నాయుడుపేట.

నెల్లూరు

డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

E. P. No. 11 of 1968.

O. S. No. 191 of 1966.

చలమల కొండారెడ్డి

—వాది - డిక్రీహోల్డరు.

యం. జె. వేం మొదలియారు

—ప్రతివాది - జెడ్జిమెంటుడెట్టరు.

ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలియచేయునది ఏమనగా:- ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని పై కోర్టువారి యెదుట 16-9-68 తేదిన పగలు 10 గంటల నుండి, సాయంత్రము 5 గంటల లోపల బహిరంగముగా యేలము వేయబడును. కొనదలచినవారు పాటలు పెట్టుకోవలెను.

షెడ్యూలు:-

నెల్లూరు రి. డి. యిలాకా, నెల్లూరు సబ్ రిజిస్ట్రరులో చేరిన, నెల్లూరు టవున్ మునిసిపల్ యేరియాలో చేరిన వార్డు నెం. 17 రు, డోర్ నెం. 64, 65, 66 రు గల ప్రతివాదికి హక్కు స్వాధీనానుభవం గల 11 అంకణములు మిద్దె (73 . 579 చ. మీ.) 5 అంకణములు పెంకుటియిల్లు (33 . 445 చ. మీ.) 8 అంకణములు (20 . 067 చ. మీ.) పెంకుటిల్లు వగైరాలున్న యిందుకు సంబంధించిన ఖాళీస్థలము, బావితోసహా హద్దులు:- [తూ] క్రిందు రోడ్డు [ద] పొండ్రిషావు కొంతవరకు, ముందూరు కల్యాణమ్మ ఆమరంద్వారా లభ్యపడిన స్థలము [ప] తిప్పరాజువారి వీధిగో పూజారి రామలింగయ్య యిల్లు [ఉ] మధ్యపతి రామచంద్రరావునాయుడు యిల్లు. ఈ చతుశ్శ్రమ హద్దులలోని 60 అంకణములు అనగా 401 . 548 చ. మీ. ఖాళీస్థలము - మిద్దె - పెంకుటియిల్లు, బావితో సహా.

—అధినా కిమ్మతు రూ. 17,000/-

—డిహోల్ కిమ్మతు రూ. 2000/-

ఈ ఆస్తిని ఆయుమానమునకు లోబడి అంటుర్సు ఆఫ్ మునిసిపల్ బాక్సుకు లోబడి యేలము వేయబడును.

—కానరం రామారావు

వాది - డి. హో. అడ్వకేటు.

కూనిరాగాలు

లోకరిష్ట్

నూరేళ్లనాటి నెల్లూరు మొదటి జర్నలిస్టు

కీ. శే. దంపూరు నరసయ్య-3.

ఈ పత్రికలోనే వేరొకచోట ఆదార్య రంగాగారు అన్నట్లు- దంపూరు నరసయ్యగారు ఎంతటి అద్భుతమైనవ్యక్తి! ఆయన భావాలు ఎంతటి అభ్యుదయకరమైనవి! నూరేళ్ల కితమే నరసయ్యగారు తన జీవిత కాలంలో మొత్తం నాలుగు పత్రికలు నడిపినా- ఏ ఒక్క పత్రిక సంపుటంకూడా లభ్యంకాలేదు, ఆయన బంధువుల దగ్గర గానీ లేక ఏ లైబ్రరీలోగాని.

ఇదిగో నరసయ్యగారి సొత్తు- అని ఆయన మనమడు శ్రీ లక్ష్మారం కృష్ణమూర్తిగారు యీ లేఖకుడికిచ్చిండల్లా- 1906 లో నరసయ్యగారు తన సొంత అక్షరాలతో రోజువారీ వ్రాసుకున్న డైరీ. 1875 ప్రాంతంలో మద్రాసు మెయిల్ పత్రికలోపడిన " A native on nuisances " అను నరసయ్యగారి సుదీర్ఘమైనలేఖ.

డైరీ అంతా గజిబిజిగావుంది ఆయన వ్రాత. పత్రికా వ్యాసంగానికి దూరంగా తన జీవిత చరమదశలో నెల్లూరు సమీప కొడూరుగ్రామంలో వ్యవసాయం చేసుకుంటూవుండేదశలో (శ్రీనాథుని అవిరు దశజ్ఞప్తికొస్తుంది) వ్రాసుకున్న డైరీకాబట్టి అందులో వ్యక్తిగత విషయాలుతప్ప ఆసక్తికరమైన సామాజిక విషయాలు ప్రస్తావన వున్నట్లులేదు.

వెంకటగిరిలో దంపూరు నరసయ్యగారు జీవించిన పెంకుటింటిలో వొక లోషాణంపెట్టెవుంది. అందులో ఆయన పుస్తకాలు, యితర రికార్డు వున్నదని తెల్సి వెంకటగిరి వెళ్లాను. నరసయ్యగారి ఇలాకా వ్యక్తి బి. వి. రామచర్ల అనే హైస్కూలు సైన్సు టీచరు సహకారంతో యిటీవల ఒక రోజురాత్రి పదిగంటలకు ఆ లోషాణం పెట్టె తెరచిచూడగా ఆశ్చర్యపోయాను. ఆ పెట్టెనిండా పుస్తకాలే! ఇన్నాళ్ళూ వెలుగు చూడకుండా అమూల్యమైన గ్రంథాలు యిందులో సమాధి చేయబడ్డవా అనిపించింది. ఇదిగాక నాలుగైదు బీరువాల పుస్తకాలు వెంకటగిరి ఆర్. వి. ఎం. హైస్కూలుకు నరసయ్యగారి పుస్తకాలు చాలవీళ్ల క్రితమే బహూకరింపబడ్డవట.

దాదాపు నాలుగైదువందల ఆంగ్ల గ్రంథాలున్నట్లున్నవి. అన్నిటిమీద దంపూరు నరసయ్య లైబ్రరీ అని వ్రాసివుంది, నెంబర్లతోనహా. ఈ పెట్టెలోనైనా ఆయన ఎడిట్ చేసిన పత్రికం పేజీలైనా కనీసం దొరుకుతాయేమోనని ఆసాంతం గాలించాను. లాభంలేదు, దొరకలేదు. 1850 ప్రాంతంలో వచ్చిన ఎన్నో ఆంగ్ల గ్రంథాలు మంచిస్థితిలో వున్నాయి.

ఈ పుస్తకాలైనా శిథిలమైపోకుండా, వొక మంచి బీరువాలోపెట్టి ఏదైనా వొక పబ్లిక్ లైబ్రరీకి బహూకరించి, "నూరేళ్ళనాటి నెల్లూరు మొదటి జర్నలిస్టు దంపూరు నరసయ్యగారి పుస్తకాలు"- అని బోర్డు వ్రాసివుంటితే, ఆ రూపంగానైనా ఆయన పేరు చరితార్థమవుతుందేమోననిపిస్తుంది. వారి మనుమలు ఆలోచించగలరని అనుకుంటాను. కొత్తగా వెలసిన వెంకటగిరి కాలేజీవారో, లేక నెల్లూరు వర్ధమాన సమాజ గ్రంథాలయంవారో వీటిని భద్రపర్చడం వుచితంగా వుంటుంది.

మరొక విషయం- సంస్కరణ ప్రియులైన నరసయ్యగారు కందుకూరు వీరేశలింగంగారి స్నేహితులటకూడా. వీరేశలింగంగారి మార్గంలోనే వెంకటగిరిలో కొన్ని వితంతువివాహాలను నరసయ్యగారు జరిపించారంటారు.

ఇక్కడెక్కడా లభ్యంకాని నరసయ్యగారి వ్రాతల నిక్షేపం- ఆదార్య మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారు పంపిన పాత రికార్డుల్లో దొరికింది.

ఆ రోజుల్లో తెలుగు పత్రికల్లో పడిన కొన్ని వ్యాఖ్యలు, విమర్శలు, వ్రాతలను ఏర్చికూర్చి - ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమాచేసి ప్రభుత్వానికి నివేదికల రూపంలోపంపే ఏర్పాటు, కాటు వొకటి వుండేది. Selected extracts from the confidential reports on the native newspapars- అని పంపుతుండేవారు ప్రభుత్వానికి. ఇట్లా, 1901 లో దంపూరు నరసయ్యగారు ఆటుగా నెల్లూరునుండి నడిపిన తెలుగు పత్రిక "ఆంధ్రభాషా గ్రామ వర్తమాని" నుండి తొమ్మిది translated cuttings దొరికాయి.

వీలుచూసుకొని వీటన్నిటిని గూర్చి ఎప్పుడైనా వొకసారి విపులంగా చర్చించుకుందాం. ఇంతటితో నరసయ్యగారి గుణగానం ప్రస్తుతానికి అపుదాం.

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

అణగినా వాటి ప్రభావం పడకమానదు. నెగ్గినా, నూత్న తేజం వస్తుంది. అటువంటిదే కమ్యూనిజం ఆవరణలో చెక్ సీమలో వచ్చింది. ఇది విశిష్టమైన సంస్కార-విప్లవోద్యమం. రష్యనులు దీనిని నత్కరించి, ప్రోత్సహించి, తూర్పు యూరప్ అంతటా యిట్టి వుద్యమాన్ని ప్రేరేపించి, కమ్యూనిజమునకు నూత్నతేజస్సును కలిగించవలసివుండిరి. కాని,వారికి మతిదప్పింది.

డెమోక్రసీలో ఆర్థికమైన సంస్కరణకూ, కమ్యూనిజంలో స్వేచ్ఛకు సహజంగా ఎప్పటికప్పుడు అధికంగా ఒత్తిడి వస్తూవుంటుంది. ఆ ఒత్తిడికి తట్టుకుని కమ్యూనిస్టుపార్టీ విధానాన్ని సంస్కరించుకోవడం విజ్ఞుల లక్షణం. అట్టి విజ్ఞత లోపించినపుడే స్టాలినిజం సాక్షాత్కారమైనది. అట్టి ఏక విగ్రహారాధనను ఖండించి క్రుశ్చేవ్ అనేక విగ్రహారాధనను ప్రవేశపెట్టినాడు; అన్యాయంగా నిందితులైనవారిని, సజీవంగా వున్నవారిని, చెరవిడిపించాడు; ఇకమీద అన్యాయంగా, నిర్దాక్షిణ్యంగా, నిరంకుశంగా ఎవరి స్వేచ్ఛను భంగపరచరాదన్నాడు. తదుపరి ఆ క్రుశ్చేవునే జీవనమృతిగట్టినారు. అట్లా ఎందుకు జరిగిందో మనకింతవరకు వివరం తెలియదు. ఈమధ్య ఒకసారి ఆయనచేత చెక్ అధ్యక్షునికి ఒక శుభసందేశాన్ని పలికించారు. ఇంతకు మినహా మళ్ళీ ఆ మానవుడి వులుకూ - పలుకూ మన మెరుగము.

ఇప్పటికీ ఆ అనేక విగ్రహారాధన రష్యాలో దలామణిలో వున్నట్లున్నది. లేకుంటే ఈ పాటికి, చెక్ ఉద్యమ మర్మాన్ని ఇతను వారికి బోధించి వుందురు. చెక్‌సీమలో విగ్రహారాధనలేని కమ్యూనిస్టుపార్టీని, కమ్యూనిస్టు రాజ్య విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టదలచినారు. చెక్ సీమ ఇతర కమ్యూనిస్టు సీమలవంటిది గాదు. రష్యా వంటిదిగాదు. ఆ సీమలో చక్కని డెమోక్రసీ వుండేది-కమ్యూనిజం ప్రవేశించకపూర్వం. అప్పటికి రష్యా పాలకులందు, కమ్యూనిస్టు రథసారథులందు ఇంతమాత్రం సంస్కారంకూడా లేకుండెను గనక డెమోక్రసీ-కమ్యూనిజముల సమ్మేళనం సాధ్యంకాలేదు. డెమోక్రసీని హత్యచేసి, కమ్యూనిజం వర్ధిల్లినది. డెమోక్రసీకై, స్వేచ్ఛకై ప్రజలలో ఆపిపాస మళ్ళీ వచ్చింది. దానికి అనాటుగా సంస్కారం గలిగిన చెక్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకులు మాత్ర వుద్యమాన్ని తెర్చి ప్రజలచేత ఒప్పించినారు.

డెమోక్రసీ వివాదు ఎరగని రష్యా, తూర్పుజర్మని హంగరీ, పోలాండ్ కమ్యూనిస్టులకు చెక్ పిపాస అర్థంకాదు. యుగోస్లావియా పూర్వం డెమోక్రసీ కాకపోయినా, దాని భావాన్ని గ్రహించింది. ప్రజలకు దాని సారాంశాన్ని కమ్యూనిస్టు పార్టీద్వారా అందించినది. పార్టీ సందాలక స్థానంలోవుంటూ, సంఘపూర్వకమైన అధికారాన్ని కలిగివుంటూ స్వపరిపాలన అనే ఒక కొత్తపోకడను ప్రవేశపెట్టి, ఇంకా కొత్త పోకడలను కొన్నిటిని ప్రవేశపెట్టసలెనని సంకల్పించింది. అందువలననే ఇటీవలి విద్యార్థి వుద్యమాన్ని తట్టుకున్నది.

చెక్ వుద్యమం యుగోస్లావియా వుద్యమంకంటె కాస్త భిన్నమై, మరింత విశిష్టమైవున్నది. ఇంతవరకు కమ్యూనిస్టు పార్టీలో ప్రజాస్వామిక కేంద్రీకరణం అమలు జరిగింది. ఆదరణలో కేంద్రీకరణం యెక్కువై, ప్రజాస్వామికం లోపించింది. ఆ దోషాన్ని సవరించి, మొదట పార్టీలోనే ప్రవేశపెట్టినట్లుగా, అనేక భిన్న బృందాలకు తమ అభిప్రాయాలను ప్రకటించేస్వేచ్ఛను చెక్‌పార్టీలో ఇస్తున్నారు. ఇందువలన, పార్టీకి ప్రభుత్వానికి విరోధులుండరు. లేకుంటే అధికారంలోవున్న అనేక విగ్రహాలను ఆరాధించని శ్రీ పురుషులంతా బూర్జువాలైపోతారు, అభివృద్ధి నిరోధకులైపోతారు, శత్రువుల ఏజంట్లయిపోతారు, ఇంపీరియలిస్టుల బొమ్మలైపోతారు. అట్టి దుష్పరిణామం రాకుండా కాపాడుకోవలెనని చెక్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకుల సంకల్పం.

ఇందువలన కమ్యూనిజానికి మంచిదేగాని చెరుపులేదు. కాని రష్యానాయకులకు ఇది బోధపడడంలేదు.

రష్యావిప్లవంవచ్చినకొత్తల్లో, ఆ విప్లవ రాజ్యాన్ని ధ్వంసంజేయవలెనని ఇతర రాజ్యాలవారు పూనుకున్నారు. కాని ప్రపంచంలోని భావుకులు, శ్రమజీవులు యెదురుతిరిగి 'రష్యామీద చేయి వేయకూడదు' అని ఆందోళనజేసి, నెగ్గినారు. అట్లే, నేడు చెక్ రాజ్యంవిషయంలో జరుగుతున్నది. రస్సెల్ హెచ్చరిక అంతరార్థమదే.

రస్సెల్ శాంతిప్రియుడేగాక, స్వాతంత్ర్యపిపాసి. ఈయన మూడు దశాబ్దాలక్రితం రచించిన Roads to Freedom (స్వేచ్ఛకు మార్గాలు) ఇప్పుడు చదివినా, అభ్యుదయపథగామిమైన లోకానికి నూత్నకాంతవలె కనిపిస్తుంది.

ఈయన బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠంతనలో కల్పించుకొని లోకానికి శాంతిభిక్షను పెట్టినాడు. వియత్నాంలో అమానుషంగా అమెరికా యుద్ధప్రక్రియ సాగినపుడు దానిని ఖండించి, ఒక న్యాయస్థానం కల్పించి, అందులో జాన్సన్ను వార్ క్రిమినల్ (యుద్ధ-అపరాధి)గా విచారించి, శిక్షించారు!-ఇదీ రస్సెల్ గారడీయే! ఇప్పుడు మళ్లీ చెక్ పద్యమరక్షణకై రంగంలోకి ఆయన దూకినాడు.

జనవాణి

(2 వ పేజీ కొరవ)

వెళ్ళేవానికి చాల కష్టంగా వుంటున్నది. కనీసం ఇంకొక్క టౌన్‌బస్సు అయినా వేయాలి. లేదా కళాశాల టైమింగ్‌కు సరిపోయేటట్లు వుదయం - సాయంత్రాలవూట మరేబస్సునైనా వొకటి రెండు ట్రిప్పులు వేస్తే కొంత యిబ్బంది తగ్గుతుంది. అధికారులు సాధ్యమైనంతత్వరలో యీ సౌకర్యాన్ని కలగజేసి మా ఆడపిల్లల కష్టాల్ని బాపగలరని ప్రార్థిస్తున్నాము.

నెల్లూరు —బాధితవిద్యార్థినులు

గుంటూరు జాబు నెల్లూరుకా?

నేను ఉదయగిరి తాలూకా రామానాయుడుపల్లె పోస్టాఫీసులో రెండుకవర్లు- ఒకటి గుంటూరు జి. వ. సెక్రటరీకి, రెండు, నెల్లూరు జి. వ. సెక్రటరీగారికి- అక్నాలెడ్జిమెంట్లుతోసహా 17 తేది రిజిస్టరు చేసివున్నాను.

తిరిగి 23 తేది రెండు కవర్లు రసీదులు నెల్లూరు జి. వ. మేనేజరు సంతకములతో నాకు చేరినవి. అడ్రసులు స్పష్టంగా వ్రాశాను; గుంటూరు జి వ. సెక్రటరీ అని వ్రాసిన అక్నాలెడ్జిమెంటు క్రిందిభాగాన్నే నెల్లూరు జి వ. మేనేజరు సంతకం చేసివున్నారు. ఈ విధంగా గుంటూరుకు రిజిస్టరుచేసిన జాబు నెల్లూరుకు బట్వాడా అయితే, యిక మామూలు జాబుల గతి ఏమిటో పోస్టలుశాఖవారు కొంచెం ఆలోచిస్తారా?

రామానాయుడుపల్లె

—జి. వీరాస్వామినాయుడు

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీకొరవ)

విశ్వకవి ఇల్లు

తూర్పుపాకిస్తాన సహజద్‌పూర్‌లోని విశ్వకవి రవీంద్రనాథఠాకూర్ నివాస గృహాన్ని పాక్‌ప్రభుత్వం నిక్షేపంగా తయారుచేసి పెట్టిందట. ఆ చరిత్రాత్మకమైన ఇంటిలో పాక్ రెవిన్యూ ఆఫీసు వుందట. క్రింది అంతస్తు రహదారి బంగళా అట. ఠాగూర్‌వాడిన వస్తువులన్నీ మాయమైనాయట. ఠాగూర్ గీతాల్నే బహిష్కరించిన పాక్ప్రభుత్వానికి ఆయనఇంటిని శుభ్రంగా వుంచే సంస్కారం వుంటుందని ఎట్లాఅను కోగలం?

పంచాంగం

వృష్టి

1968 ఆగస్టు 3 తేది మొదలు 9 తేదీ లోగా వృష్టిందు యోగములు కలవు.

ఆశ్లేషకార్తె

తే 2-8-68 ది రాత్రి 11-07 గం. మొదలు తే 16 8-68 దీ రాత్రి 9-40 గంటలవరకు ఆశ్లేషకార్తె. ఖండవృష్టి.

ఆగస్టు తిథులు

3	శని	నవమి	ఉ 6-35 గం. వ.
		దశమి	రా. 3-57 గం. వ.
4	ఆది	ఏకాదశి	రా. 1-18 గం. వ.
5	సోమ	ద్వాదశి	రా. 10-47 గం వ.
6	మంగళ	త్రయోదశి	రా. 8-30 గం. వ.
7	బుధ	చతుర్దశి	సా. 6-31 గం. వ.
8	గురు	◯ పూర్ణిమ	సా. 4-54 గం. వ
9	శుక్ర	కృ. పాడ్యమి	మ. 3-39 గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

WANTED

R.K. హైస్కూలు-చాకలకొండ (వయా) వింజమూరు - నెల్లూరుజిల్లా.

★ ★ ★

తక్షణమే ఉద్యోగములో చేరగలిగిన లెక్కల బి. యిడి. లు కావలెను. అర్జీలు హైస్కూలు గ్రాడ్యుయేట్లు కూడా దరఖాస్తు చేయవచ్చును.

—కరస్పాండెంటు.

నాయుడుపాళెం గ్రామ పంచాయతీ (నెల్లూరు జిల్లా.)

టెండరు నోటీసు

★ ★ ★

1968 69 సంవత్సరం నందు ఈ క్రింది పనులు చేయుటకుగాను ఈ దిగువ చిరునామాదారునిచే 16-8 68 తేది సాయంత్రము 3 గం॥ వరకు సీలువేసిన టెండర్లు తీసుకొని టెండరుదారుల సమక్షమున సాయంత్రము 4 గంటలకు తెరువబడును. వివరములు గ్రామ పంచాయతీ ఆఫీసునందు పొందవచ్చును.

(1) గ్రామపంచాయతీ ఏరియాలో సైడు కాల్వలు కట్టుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ. 1750/- లు మరియు 950/- రూపాయలు - డిపాజిట్టు నూటికి రూ. 5/- లు చొ॥ చెల్లించవలయును.

ఎ. జగన్మోహనరెడ్డి, సర్పంచ్.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

I. A. 91 of 68. O. S. 77 of 65.

ది గూడూరు ముగ్రరల్ కాన్సెల్, రెప్రజెంటెడ్-బై-సెక్రటరీ — పిటిషనరు.

ఎం. ఆదిశేషయ్యచౌదరి—రెస్పాండెంటు.

ఎం. ఆదిశేషయ్యచౌదరి అనువారికి టంగుటూరు యస్. ఓ.

ఈ నెంబరున పిటిషనరు ప్రిలిమినరి డిక్రీ' బట్టి ఫైనల్‌డిక్రీ ప్యాస్ చెయ్యవలసినదిగా కోరి, పిటిషను దాఖలు చేసివున్నందువల్ల, అందులకుగాను మీకేమైనా అక్షేపణలున్న 8-8-1968 తేది పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకొనవలసినది. లేకున్న మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని యిందుమూలముగా తెలియచేయడమయినది.

—వై. రామారావు - అడ్వకేటు.

విశాఖపట్నం ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

O. S. No. 303 of 1962.

E. P. No. 139 of 1967.

షేక్ అబ్దుల్‌నబీ పురప్ లాల్‌లాల్

—వాది - (డిక్రీహోల్డరు.)

అమీనాబీబీ వగయిరాలు

—ప్రతివాదులు - (జె. డెట్టర్సు.)

ఈ నెంబరు వాదికి ప్రతివాదులవలన రావలసిన డిక్రీబాకీ వసూలు నిమిత్తము ప్రతివాదులయొక్క విశాఖపట్నం, కోటవీధి, అంబూనరంగు వీధిలోయున్న [తూ-ప] లకు 4 గజాలు [ఉ-ద] లకు 10 గజాలు కొల్తలుగల పాత డోర్ నెం. 21/247 రు, అసెస్మెంటు 8174 నెంబరు గల పడమట వీధినువున్న డాబా యిల్లు - కోర్టు వేలన నర్కరములను పై కోర్టువారి యెదుట 21-8-68 తేదిన పగలు 11 గంటలు లగాయతు యాలము కాబడును. గనుక వలయువారు వేలంలో పాడుకొనవచ్చును.

—డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు రూ. 3000/-

— అమీనా కిమ్మతు రూ. 3000/-

—కె. సోమేశ్వరరావు, వాది - డి. హో. అడ్వకేటు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari S.reet, Nellore, (A. P.)